

ARCHAIA Brno o.p.s.
VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2007

Brno 2008

© Archaia Brno o.p.s. 2008
Výroční zpráva za rok 2007

Vydal: Archaia Brno o.p.s.

Redakce: David Merta, Mgr. Marek Peška, Mgr. Lenka Sedláčková

Příprava podkladů: pracovníci společnosti Archaia Brno o.p.s.

URL: <http://www.archaiabrno.org>

Obsah:

	Legislativní postavení a statutární orgány společnosti	4
1)	Archaia Brno o.p.s. v roce 2007	7
	1.1) Organizační struktura a personální obsazení	8
	1.2) Brněnské pracoviště	10
	1.3) Jihlavské pracoviště	11
	1.4) Laboratoř	11
	1.5) Knihovna a archiv	12
2)	Záchranné archeologické výzkumy (ZAV) v roce 2007	13
	2.1) Seznam ZAV zahájených v roce 2007	14
	2.2) Seznam nálezových zpráv ze ZAV odevzdaných v roce 2007	18
	2.3) Stručné zprávy o vybraných ZAV	21
3)	Další vědecká a výzkumná činnost v roce 2007	35
	3.1) Projekty řešené za podpory grantových agentur	35
	3.2) Interní výzkumné projekty	38
	3.3) Odborné konference pořádané naší společností	41
	3.4) Odborné pracovní semináře pořádané naší společností	42
	3.5) Účast našich pracovníků na odborných konferencích, seminářích a archeologických komisích	43
	3.6) Odborné publikace pracovníků naší společnosti	46
	3.7) Spolupráce s dalšími vědeckovýzkumnými institucemi	49
4)	Vydavatelská a spoluvydavatelská činnost v roce 2007	50
	4.1) Sborník FORUM URBES MEDII AEVI IV	50
	4.2) Sborník Archeologie na Vysočině 1	50
5)	Popularizační a pedagogická činnost v roce 2007	51
	5.1) Přednášky pro veřejnost	52
	5.2) Výstavy pořádané ve spolupráci s naší společností	53
	5.3) Experimentální archeologie	54
	5.4) Prezence naší činnosti v médiích	54
	5.5) Spolupráce na Internetové encyklopedii dějin města Brna	56
	5.6) Spolupráce s univerzitami	56
6)	Hospodaření společnosti	58
7)	Kontakty	72

LEGISLATIVNÍ POSTAVENÍ A STATUTÁRNÍ ORGÁNY SPOLEČNOSTI

Archaia Brno o.p.s. je česká nestátní nezisková organizace s právním statutem obecně prospěšné společnosti. Jejím posláním je ochrana, záchrana, dokumentace a výzkum archeologických, stavebních a jiných historických památek, výchova, vzdělávání a popularizace v oblasti archeologie a památkové péče.

Archaia Brno o.p.s., se sídlem Česká 156/6, 602 00 Brno, IČ: 26268469, vykonává svojí činnost na základě zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Jejím zakladatelem je občanské sdružení Archaia se sídlem Bílkova 21, Praha 1, IČ: 45245932. Společnost je zapsána v rejstříku obecně prospěšných společností u Krajského soudu v Brně. Činnost společnosti vymezují dva základní dokumenty:

- zakládací listina ze dne 22. 12. 2001
 - statut společnosti, schválený správní radou dne 16. 5. 2002.
-
- Společnost je založena na dobu neurčitou.
 - Společnost realizuje svoje poslání prostřednictvím poskytování obecně prospěšných služeb uvedených v zakládací listině společnosti.
 - Společnost jednotlivé obecně prospěšné služby poskytuje v souladu s platnými právními předpisy České republiky, zejména pak zákonem č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů.
 - Jednotlivé druhy služeb společnost poskytuje za stejných podmínek pro všechny jejich uživatele.
 - Služby jsou prováděny za úplatu vypočtenou dle ceníku společnosti schváleného správní radou.
 - Informace o cenových podmínkách, za nichž společnost poskytuje obecně prospěšné služby jsou k dispozici každému na požádání. S podmínkami je seznámen každý uchazeč o služby společnosti.

Statutárním orgánem společnosti je správní rada, která má tři členy. Funkční období členů správní rady je tříleté, každý rok dochází ke změně jednoho člena. Funkci člena správní rady nelze zastávat déle než dvě po sobě jdoucí funkční období. Po šestiletém členství ve správní radě může být stejná osoba opět jejím členem nejdříve po uplynutí tří let. Členství ve správní radě **není finančně honorováno.**

Členem správní rady může být pouze fyzická osoba, která je bezúhonná, má způsobilost k právním úkonům a není ani sama, ani osoby jí blízké, se společností v pracovněprávním nebo jiném obdobném vztahu. Členství ve správní radě společnosti je neslučitelné s členstvím v dozorčí radě společnosti.

Správní rada zasedá nejméně dvakrát ročně.

Jménem správní rady jedná samostatně její předseda. Jménem společnosti je předseda správní rady oprávněn jednat ve všech věcech. Písemnosti podepisuje předseda správní rady jménem společnosti tak, že k jeho podpisu musí být připojen vytištěný nebo napsaný název společnosti.

Zasedání správní rady mají právo se zúčastnit členové dozorčí rady, ředitel společnosti a členové odborné rady s hlasem poradním.

Kontrolním orgánem společnosti je dozorčí rada. Funkční období členů dozorčí rady je tříleté, každý rok dochází ke změně jednoho člena. Funkci člena dozorčí rady nelze zastávat déle než dvě po sobě jdoucí funkční období. Po šestiletém členství v dozorčí radě může být stejná osoba opět jejím členem nejdříve po uplynutí tří let. Členství v dozorčí radě **není finančně honorováno.**

Členem dozorčí rady může být pouze fyzická osoba, která je bezúhonná, má způsobilost k právním úkonům a není ani sama, ani osoby jí blízké, se společností v pracovněprávním nebo jiném obdobném vztahu.

První dozorčí radu jmenoval zakladatel, další členství v dozorčí radě vzniká volbou dle čl. 12. odst. 7. základací listiny společnosti.

Dozorčí rada zasedá nejméně dvakrát ročně.

Ředitel společnosti je jmenován správní radou společnosti. Ředitel řídí činnost společnosti s výjimkou záležitostí vyhrazených zákonem, základací listinou nebo statutem do působnosti správní rady či jiného orgánu společnosti. Písemnosti podepisuje ředitel jménem společnosti tak, že k jeho podpisu musí být připojen vytištěný nebo napsaný název společnosti.

Ředitel nemůže být členem správní rady ani dozorčí rady. Ředitel je však oprávněn se zúčastnit jednání správní rady s poradním hlasem.

Ředitel je ze své činnosti odpovědný správní radě.

Poradním orgánem ředitele je **odborná rada** společnosti, složená z odborných zaměstnanců společnosti. První odbornou radu společnosti jmenoval zakladatel v základací listině. Jinak jsou členové odborné rady voleni správní a dozorčí radou společnosti na návrh ředitele společnosti.

Zisk společnosti nesmí být použit ve prospěch zakladatele, členů orgánů společnosti ani jejích zaměstnanců.

Členové správní rady:

předseda správní rady

PhDr. Irena Loskotová
(do 28.1. 2007)
PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D.
(od 20.2. 2007)
Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.
PhDr. Michal Bureš

člen správní rady

člen správní rady

Členové dozorčí rady:

předseda dozorčí rady

člen dozorčí rady

člen dozorčí rady

člen dozorčí rady

Prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc.
Mgr. Pavlína Kalábková
PhDr. Jiří Vaněk
(do 28.1. 2007)
Doc. PhDr. Jan Klápště, CSc.
(od 20.2. 2007)

Ředitel společnosti:

David Merta (od 1. 11. 2006)

Členové odborné rady:

Mgr. Petr Hejhal
Mgr. Petr Holub
Mgr. Petr Hrubý
Mgr. Václav Kolařík
Mgr. Peter Kováčik
David Merta
Mgr. Marek Peška
PhDr. Rudolf Procházka, CSc.
Mgr. Lenka Sedláčková
Mgr. Antonín Zúbek
Mgr. Dana Zapletalová

1. ARCHAIA BRNO O.P.S. V ROCE 2007

Stejně jako v předchozích letech, tak i v roce 2007 byly hlavní náplní činnosti společnosti především záchranné archeologické výzkumy a dokumentace stavebních památek. Tato činnost byla realizována brněnským (Brno, Jihomoravský, Olomoucký a Moravskoslezský kraj) a jihlavským pracovištěm (v Jihlavě, v kraji Východočeském a kraji Vysočině).

Archaiia Brno o.p.s. se snažila aktivně působit v oblasti památkové péče s cílem zachovat maximum archeologických a architektonických pramenů, popř. prosadit před jejich zánikem pokud možno co nej kvalitnější výzkum a dokumentaci těchto zanikajících situací. Převážnou část odborné práce našich pracovníků tvořilo zpracování výsledků výzkumů do náleзовých zpráv a jejich další zpřístupnění v odborné literatuře. V roce 2007 provedli pracovníci naší společnosti celkem 129 výzkumů a zpracovali 62 náleзовých zpráv, které byly řádně odevzdány do archivu Archeologického ústavu AV ČR v Brně.

Pracovníci společnosti pokračovali v práci na třech vědeckých grantových projektech a aktivně se zúčastnili celkem 19 místních i zahraničních odborných konferencí, především s medievalistickou tematikou (*Archaeologia technica*, *Dějiny staveb*, *Archaeologia Historica*, *Přírodovědné metody v archeologii a antropologii*, *Konference SHP aj.*), z nichž nejvýznamnější byla Mezinárodní konference archeologie středověku - „Medieval Europe 2007 v Paříži. Pracovníci společnosti se také podíleli na publikování celkem 29 statí v odborných sbornících a časopisech.

Kromě badatelské činnosti byla rozvíjena a zefektivňována i metodika terénního výzkumu a zpracování jeho výsledků. Za tímto účelem pokračovala dlouholetá práce na vytváření standardů pro jednotlivé pracovní a dokumentační postupy a vývoj specializovaného software pro vyhodnocení výsledků terénních výzkumů včetně archivace dat.

Archaiia Brno o.p.s. se podílela ve spolupráci s jinými institucemi na několika projektech v oblasti popularizace. Byly to zejména tři výstavy a celkem 13 přednášek pro nejširší veřejnost.

V loňském roce se v Brně uskutečnil, ve spolupráci s NPÚ ÚOP v Brně a pod záštitou hejtmána Jihomoravského kraje, v pořadí již VI. ročník konference FUMA. Hlavním tématem konference byly „*Mendikantské kláštery středověkých měst Střední Evropy*“. Novými aktivitami v oblasti pořádání odborných konferencí a seminářů bylo spolupřátání mezinárodní konference „*Stříbrná Jihlava 2007*“ a organizace dvou odborných pracovních seminářů (Workshopů).

V loňském roce jsme vydali v pořadí již čtvrtý sborník z konference FUMA, a navíc se naše společnost spolupřátela i na zrodu nového periodického sborníku *Výzkumy na Vysočině*.

Pracovníci naší společnosti se v roce 2007 snažili ve spolupráci s univerzitními pracovišti aktivně působit i v oblasti pedagogické. Zvláště pak s Ústavem archeologie a muzeologie FF MU formou jednosemestrových přednášek „*Středověké město*“ a „*Terénní teorie*“. Významný podíl mají naši pracovníci také na zadávání témat seminárních, diplomových a doktorských prací na ÚAM FF MU.

Z ekonomického hlediska se i v roce 2007 podařilo udržet mírně přebytkový rozpočet, což umožnila diverzifikace zdrojů společnosti, daná existencí regionálních pracovišť.

1.1. Organizační struktura a personální obsazení v roce 2007

Sídlo společnosti je v Brně v ulici Česká 156/6 v Brně, jihlavské pracoviště sídlí v Jihlavě, Na vyhlídce 27 a v Brně na Šujanově náměstí se nachází laboratoř. Olomoucké pracoviště má sídlo v Brně v sídle společnosti.

David Merta ředitel, archeolog, vedoucí pracoviště Brno

Sekretariát:

Anna Mojžíšová-Hoffmanová administrativní vedoucí
(od r. 2006 na rodičovské dovolené)
Jitka Šibíčková administrativní pracovnice

Pracoviště Brno:

Mgr. Petr Holub archeolog
Mgr. Václav Kolařík archeolog
Mgr. Marek Peška archeolog
Mgr. Petr Polánka archeolog (do 31. 8. 2007)
Mgr. Lenka Sedláčková archeolog
Mgr. Dana Zapletalová archeolog
Mgr. Antonín Zůbek archeolog

Pracoviště Jihlava:

Mgr. Petr Hrubý archeolog, vedoucí pracoviště, zástupce ředitele
Mgr. Petr Hejhal archeolog
Michal Daňa, Dis. asistent výzkumu
Petr Duffek asistent výzkumu

Pracoviště Olomouc:

Mgr. Peter Kováčik, PhD. archeolog, vedoucí pracoviště Olomouc

Grantový úsek:

PhDr. Rudolf Procházka, CSc. samostatný vědecký pracovník, archeolog
PhDr. Hedvika Sedláčková, CSc. řešitelka grantového projektu (DPP, DPČ)
Mgr. Kateřina Urbánková řešitelka grantového projektu

Laboratoř:

Pavčina Brzobohatá vedoucí laboratoře (do 31. 3. 2007)
Bc. Pavčina Pončíková vedoucí laboratoře (od 1. 4. 2007)
Lenka Kosová vedoucí laboratoře (od r. 2003 na rodičovské dovolené)
Anna Mojžíšová laborantka

Vývoj personálního obsazení společnosti ARCHAIA Brno, o.p.s. od svého založení (stálí pracovníci, průměrné stavy) – stav k 31. 12. 2007

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Archeolog/ stav. historik / historik	5	8	9	10	14	10
Asistent výzkumu / ved. laboratoře	4	6	10	9	9	5
Terénní specialista	0	0	0	0	0	0
Administr. pracovník / laborantka	1	1	4	4	3	5
Celkem	10	15	23	23	23	20

Počet brigádníků	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Dohoda o pracovní činnosti	16	22	20	7	10	4
Dohoda o provedení práce	59	113	130	110	112	80

1.2. Brněnské pracoviště

Historie

Brněnské pracoviště společnosti Archaia Brno o.p.s. kontinuálně navazuje na činnost brněnského pracoviště pražského občanského sdružení Archaia, které vzniklo v roce 1997 oddělením od ÚAPP Brno (pracovníci David Merta, Marek Peška a Rudolf Procházka). Již od svého vzniku je tvořil kolektiv archeologů a studentů archeologie (Jindřich Beroušek a Peter Kováčik), zabývajících se mediévalní a urbánní archeologií. Pracoviště se od počátku soustředilo na záchranný archeologický výzkum středověkých městských jader na Moravě (ojediněle byly realizovány výzkumy i v Čechách). Těžištěm činnosti však vždy byl především systematický záchranný výzkum na území města Brna a jeho historických předměstí. Brněnské pracoviště občanského sdružení Archaia tak navázalo na činnost jiných institucí (MuMB, ÚAPP Brno, AÚ ČSAV), které od 70. let 20. století prováděly jednotlivé výzkumy v prostoru zmíněného území.

Až do vzniku brněnského pracoviště Archaia o. s. se žádná organizace na systematický záchranný archeologický výzkum Brna nespécializovala. Většinu záchranných archeologických výzkumů v 80. a 1. polovině 90. let vedl Rudolf Procházka, který byl v letech 1997–1999 prvním vedoucím brněnského pracoviště občanského sdružení Archaia.

K počátku roku 2002 se brněnské pracoviště Archaia o. s. transformovalo na Archaia o.p.s., z níž se posléze organizačně vyčlenila další dvě pracoviště dle územní působnosti (jihlavské a olomoucké) a možno říci, že i dle odborného směřování.

Současnost

Brněnské pracoviště na základě smluvní dohody s Archeologickým ústavem AV ČR garantuje záchranný archeologický výzkum na území Městské památkové rezervace Brno (dále jen MPR Brno), což v praxi znamená, že zde provádí většinu záchranných archeologických výzkumů. V omezené míře nadále provádí archeologické výzkumy jihomoravských měst a městeček (Ivančice, Modřice, Oslavany, Pohodělice, Podivín, Tišnov, Velká Bíteš atd.), ale stále častěji i vesnic. V současnosti se také více zaměřuje na dokumentaci městských a vesnických historických staveb. V případě vesnic jde prozatím o kostely a kaple. Záchranná a dokumentační činnost v Brně je podřízena studiu urbanizačního procesu a historické topografie středověkého Brna, což je i jeden z nejdůležitějších dlouhodobých úkolů odborného týmu pracoviště. K tomu je zcela nezbytné, aby bylo záchranným výzkumem podchyceno maximum terénních a stavebních zásahů při co nejvyšší možné kvalitě dokumentace.

Výsledky

Díky systematicky prováděnému záchrannému výzkumu se Brno stalo z archeologického hlediska jedním z nejprozkoumanějších měst ve střední Evropě. Výsledky dlouhodobého výzkumu zcela změnily dosavadní pohled na počátky města, jenž se dosud opíral především o výklad písemných pramenů. Archeologické prameny v Brně jsou navíc jediným dokladem osídlení města ve 12. století. Komplexní výzkum jednotlivých městských parcel přinesl zásadní poznatky také o vývoji středověké zástavby. Na základě získaných archeologických dat lze samozřejmě studovat i celou řadu dalších dílčích témat, jako např. vývoj

reliéfu povrchu osídleného prostoru, vývoj hmotné kultury, vývoj osídlení aglomerace před vznikem města atd.

Výsledky archeologických a stavebních výzkumů se snažíme prezentovat odborné veřejnosti na konferencích a seminářích (viz kapitola 3).

Popularizace

Brněnské pracoviště se snaží i o prezentaci výsledků nových i starších výzkumů široké veřejnosti. V uplynulém roce jsme iniciovali a spolupořádali dvě menší expozice věnované archeologii Brna (viz 5.2). Společně s kolektivem pracovníků při Muzeu města Brna se podílíme na vytváření Internetové encyklopedie dějin města Brna. Pořádáme také tématické přednášky pro veřejnost (např. pro Mahenovu knihovnu a Muzejní a Vlastivědnou společnost v Brně). Výhledově připravujeme vydání populárně-naučné knihy o středověkém Brně.

1.3. Jihlavské pracoviště

Jihlavské pracoviště společnosti Archaia Brno vzniklo roku 2002.

Základní činností jsou záchranné archeologické výzkumy v areálu středověké Jihlavy a dalších měst regionu. Pro pochopení širších souvislostí kolonizace regionu a vzniku vrcholné středověké sídelní struktury je nezbytné zabývat se také archeologií vesnických sídel, hornických sídlišť i vlastních důlních areálů a důlních děl. Nedílnou součástí činnosti pracoviště se stala terénní prospekce těžebních areálů a jejich geodetická zaměření.

V současnosti jihlavské pracoviště koordinuje vlastní činnost s ostatními archeologickými institucemi v regionu (Muzeum Vysočiny v Jihlavě a Muzeum Vysočiny v Havlíčkově Brodě).

Velmi důležitou složkou činnosti jihlavského pracoviště je prezentace výsledků své práce laické i odborné veřejnosti. Kromě různě pojatých výstupů v tisku, rozhlasu a televizi, provádějí odborní pracovníci přednášky pro veřejnost v rámci muzeí (Jihlava, Havlíčkův Brod), dále v rámci městských kulturních zařízení a knihoven (Pelhřimov, Humpolec) i v rámci škol (např. Gymnázium Humpolec).

1.4. Laboratoř

V roce 2007 laboratoř, stejně jako v minulosti, zpracovávala takřka výhradně nálezový fond ze záchranných archeologických výzkumů brněnského a jihlavského pracoviště. Během uplynulého roku byly v laboratoři zpracovány soubory z cca 20 výzkumů. Obdobně jako v minulosti laboratoř přenechala konzervaci drobných nálezů z barevných kovů pracovišti v Jihlavě, které je pro tuto činnost technicky lépe vybaveno. Kromě základního ošetření a inventarizace keramiky se zde dále prováděla pouze konzervace kůží a dřeva.

Dalším rokem pokračovala také spolupráce s Vyšší odbornou školou uměleckých řemesel v Brně v restaurování keramiky i s Technickým muzeem v Brně v rámci konzervace

1.5 Knihovna a archiv

Ke konci roku 2007 knihovna dosáhla počtu téměř 1000 titulů. K rozšíření knihovního fondu přispěla i možnost meziknihovní výměny čtyř ročníků sborníku FUMA za jiné publikace.

V archivu všech nálezových zpráv je uložena i terénní dokumentace z archeologických výzkumů brněnského pracoviště. Je zde umístěna i starší dokumentace z výzkumů, které prováděl ještě v ArÚ ČSAV a ÚAPP Brno - PhDr. Rudolf Procházka.

Nadále je též archivována fotodokumentace, a to jak v podobě fotografií, negativů a diapositivů, tak v elektronické formě.

Průběžně je doplňována i videodokumentace, která je pořizována na většině archeologických i stavebních výzkumů. Její převážná část je již převedena do elektronické podoby.

2. ZÁCHRANNÉ ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY (ZAV) V ROCE 2007

Těžištěm naší výzkumné činnosti jsou záchranné výzkumy, jejichž základním smyslem je záchrana informací a nálezů, kterým hrozí nenávratné zničení způsobené destruktivními zásahy do terénu. Záchranný, případně i předstihový archeologický výzkum se vždy skládá z terénní části a ze zpracování jeho výsledků do nálezové zprávy, které probíhá buď již souběžně s terénní částí, nebo po ní bezprostředně následuje. V současnosti naši pracovníci provádí výzkumy v rámci většiny Moravy a v prostoru české části kraje Vysočina. Hlavními systematicky sledovanými regiony, však stále zůstávají historické jádro Brna se svými historickými předměstími a kraj Vysočina. Realizace záchranného archeologického výzkumu je v rámci Archaia Brno o.p.s. chápána jako komplexní mezioborová práce podrobně formulovaná na webových stránkách Archeologického ústavu v Praze.¹

Archeologický výzkum tramvajového kolejiště v Brně na Joštově ulici.

¹ viz http://www.arup.cas.cz/cz/pamatkovaochrana/definice_archeologickeho_vyzkumu.html

2.1 Seznam ZAV zahájených v roce 2007

Kód	Název akce	Pracoviště	vedoucí
A001/2007	Brno - Pekařská 53 - ICRC Energoblok (výstavba)	Brno	Peška
A002/2007	Brno - Kozí (rekonstrukce)	Brno	Zúbek
A003/2007	Brno - Kapucínské náměstí (klášter)	Brno	Merta
A004/2007	Brno - CTPark Škrobárny	Brno	Merta
A005/2007	GRANT - Vztah zástavby a prostoru v Brně ve 12. a 13. století – odraz urbanizace v archeologických pramenech ve středoevropských souvislostech	Brno	Procházka
A006/2007	GRANT - Sklo středověkého Brna	Brno	Sedláčková
A007/2007	Želiv - rekonstrukce kotelny (včetně příjezdové cesty)	Jihlava	Hejhal
A008/2007	Brno - Rašínova (rekonstrukce)	Brno	Zúbek
A009/2007	Brno - rekonstrukce ulic (spolupráce s MuMB)	Brno	Merta
A010/2007	Frydek-Místek (krevní centrum)	Olomouc	Kováčik
A011/2007	Přerov - Předmostí (Vodárny a kanalizace Přerov)	Olomouc	Schenk
A012/2007	Kelč	Olomouc	Kováčik
A013/2007	Frydek-Místek - Radniční 10 (propojení CZT)	Olomouc	Kováčik
A014/2007	Vsetín - Dolní náměstí	Olomouc	Kováčik
A015/2007	Přerov - elektrárenský most	Olomouc	Schenk
A016/2007	Přerov - Optická ul. (domov důchodců)	Olomouc	Schenk
A017/2007	Přerov - cyklostezka 2007	Olomouc	Schenk
A018/2007	Olomouc - Denisova 33 (SHP)	Olomouc	Merta
A019/2007	Brno - Černovice, Tržní 13	Brno	Merta
A020/2007	Frydek-Místek - napojení dostavby MPZ na CZT, Na Blatnici	Olomouc	Kováčik
A021/2007	Modřice - Masarykova 102 (dohoda s NPÚ)	Brno	Procházka
A022/2007	Modřice - Havlíčkova, náměstí Míru (dohoda s NPÚ)	Brno	Procházka
A023/2007	Frydek-Místek - Radniční (rekonstrukce budovy)	Olomouc	Kováčik
A024/2007	Staré Podhradí (ČEZ)	Olomouc	Kováčik
A025/2007	Brno - Koblížna (rekonstrukce)	Brno	Zúbek
A026/2007	Humpolec - přístavba výrobní a expediční haly OZNL	Jihlava	Hejhal
A027/2007	Přerov - Velká dlážka (havárie plynu)	Olomouc	Kováčik
A028/2007	Frydek-Místek - SM-Občanská vybavenost	Olomouc	Kováčik
A029/2007	Frydek-Místek - SM-Max Corp	Olomouc	Kováčik
A030/2007	Přerov - Žerotínovo náměstí (úprava parteru)	Olomouc	Kováčik
A031/2007	Velké Meziříčí - Novosady	Brno	Holub
A032/2007	Brno - Blok 42a (sanace podzemí)	Brno	Kolařík
A033/2007	Humpolec - DAF servis (dostavba haly)	Jihlava	Hejhal
A034/2007	Jeseník - rekonstrukce NN, TS (5. Etapa)	Olomouc	Kováčik
A035/2007	Bukovice - Dlouhá Hora, E 4	Olomouc	Kováčik
A036/2007	Česká Ves - Jánského	Olomouc	Kováčik

Kód	Název akce	Pracoviště	vedoucí
A037/2007	Vlčice - Dolní Ves	Olomouc	Kováčik
A038/2007	Jedovnice - stavba RD (p. Štrajt)	Brno	Merta
A039/2007	E.ON- přeložky NN (viz. obj. č. 2330011744/217)	Jihlava	Hrubý
A040/2007	Podivín - Rybáře 144 (stavba RD)	Olomouc	Kolařík
A041/2007	Přerov - ul. Svisle, Ztracená (stavba Penny marketu)	Olomouc	Kováčik
A042/2007	Pelhřimov - Pražská, Tábořská (1)	Jihlava	Hrubý
A043/2007	Pelhřimov - Pražská (2)	Jihlava	Hrubý
A044/2007	Pacov - Novobranská (E.ON)	Jihlava	Hrubý
A045/2007	Pelhřimov - Protem (kabel NN)	Jihlava	Hrubý
A046/2007	Brno - Nové Semilasso	Brno	Merta
A047/2007	Akce převedena do roku 2008		
A048/2007	Dolní Kounice - kanalizace	Brno	Holub
A049/2007	Brno - Veveří (areál prodejny Meini)	Brno	Merta
A050/2007	I/34 Moravské Budějovice obchvat - arch. prospekce	Jihlava	Hrubý
A051/2007	Jihlava - BOSCH - pokládka HDPE trubek a opt. kabelů	Jihlava	Hejhal
A052/2007	Brno - tř. Kpt. Jaroše 7 (sídlo Úřadu pro ochr. hosp. soutěže - 2. etapa - přístavba budovy)	Brno	Zúbek
A053/2007	sv. Antoníček - výkop	Brno	Merta
A054/2007	Slavkov - stavba RD (č.p. 59)	Brno	Merta
A055/2007	Žirovnice - úprava povrchu silnice III/1327	Jihlava	Hrubý
A056/2007	Brno - Panská 9 (rek. domu)	Brno	Merta
A057/2007	Pelhřimov - Strachovská (JČP)	Jihlava	Hrubý
A058/2007	Pelhřimov - ul. Tábořská a Osvobození (JČP)	Jihlava	Hrubý
A059/2007	Humpolec - Školní, Masarykova, Pelhřimovská ul.	Jihlava	Hejhal
A060/2007	Humpolec - Nerudova, Husova, Školní ul.	Jihlava	Hejhal
A061/2007	Modřice - kostel	Brno	Merta
A062/2007	Třešť	Jihlava	Hrubý
A063/2007	Senožaty - kostel	Jihlava	Hejhal
A064/2007	Brno - Joštova (rekonstrukce kolejiště)	Brno	Zúbek
A065/2007	Brno - Moravské náměstí (havárie plynu)	Brno	Zúbek
A066/2007	Znojmo - Horní náměstí 6	Brno	Merta
A067/2007	Kestřany - Horní tvrz	Brno	Merta
A068/2007	I/34 Česká Bělá	Jihlava	Hrubý
A069/2007	Pohořelice - stavba skladové haly (fa Outulný)	Brno	Holub
A070/2007	Brno - Blok 19a, 45a, 64a	Brno	Peška
A071/2007	E-ON - přeložky NN (viz. obj. 2330012031/217)	Jihlava	Hrubý
A072/2007	Brno - Milady Horákové 20 (stavba Polyfunkčního domu)	Brno	Peška
A073/2007	Starovičky - kostel	Brno	Holub
A074/2007	Troubky - KTV (kabelová televize)	Olomouc	Kováčik
A075/2007	Přerov - Havlíčkova (vodovod) VAK	Olomouc	Kováčik
A076/2007	Přerov - Havlíčkova (rekonstrukce kanalizace) VAK	Olomouc	Kováčik

Kód	Název akce	Pracoviště	vedoucí
A077/2007	Jihlava - Benešova /park G. Mahlera/ (subd. pro MVJ)	Jihlava	Hrubý
A078/2007	Batelov - Pílský rybník /revitalizace/ (subd. pro MVJ)	Jihlava	Hejhal
A079/2007	Přerov - Předmostí ((kostel sv. Máří Magdalény)	Olomouc	Kováčik
A080/2007	Bedřichov - hala (subd. pro MVJ)	Jihlava	Hejhal
A081/2007	Humpolec - Pelhřimovská (PB-2206-031) obj. 2330012139/215 E.ON	Jihlava	Hejhal
A082/2007	Humpolec - Nerudova (PB-2206-033) obj. 2330012141/215 (E.ON)	Jihlava	Hejhal
A083/2007	Jihlava - Heroltická ul. (Logistický areál) subd. pro MVJ	Jihlava	Hejhal
A084/2007	Jihlava - Pávov (stavba Mýtných bran 2348, 2349, 2350, 2351)	Olomouc	Kováčik
A085/2007	Frýdek-Místek - odkanalizování areálu ODS	Olomouc	Kováčik
A086/2007	Brno - Jakubská ul. (společná akce A008/2007)	Brno	Peška
A087/2007	Hranice - CTP	Olomouc	Kováčik
A088/2007	Přerovsko - Mýtné brány (II. etapa)	Olomouc	Kováčik
A089/2007	Silnice I/38 - elektronické mýt (II. etapa)	Jihlava	Hejhal
A090/2007	Třešť - Čenkovská (Reko NTL)	Jihlava	Hrubý
A091/2007	Pelhřimov - Křemešnická (obnova NN) E.ON	Jihlava	Hrubý
A092/2007	Poříčí u Bolechova - obnova NN (obj. 2320009632/215)	Jihlava	Hejhal
A093/2007	Jihlava - Na Dolech (přípojka splaš. kanalizace Sapeli)	Jihlava	Hejhal
A094/2007	Jihlava - ZAV Benešova ul. - synagoga (subd. pro MVJ)	Jihlava	Hrubý
A095/2007	Přerov - Vinary (RD)	Olomouc	Kováčik
A096/2007	Hrušovany (RD)	Brno	Holub
A097/2007	Lipnice - Trčkovský palác (SHP)	Brno	Merta
A098/2007	Brno - Vojtova 7 (Jerex)	Brno	Holub
A099/2007	Brno - Orlí, Divadelní, Benešova (víceúčelový objekt - Magnum)	Brno	Merta
A100/2007	Hrad Cimburk u Koryčan (subd. - J. Novotný)	Brno	Merta
A101/2007	Humpolec-Kasalova pila, Lázně Kateřina (kabel NN - E.ON)	Jihlava	Hejhal
A102/2007	Kravsko - kaple	Brno	Holub
A103/2007	Brno - Řečkovice, Duhová pole	Brno	Merta(?)
A104/2007	Brno - Brána Veselá	Brno	Kolařík
A105/2007	Zábřeh - rekonstrukce plynovodu	Olomouc	Kováčik
A106/2007	Frýdek-Místek - Pržno (přístavba haly)	Olomouc	Kováčik
A107/2007	Dětřichov - E.ON	Olomouc	Kováčik
A108/2007	Brno - Pekařská 76	Brno	Merta
A109/2007	Kamenice nad Lipou - kabel NN (E.ON)	Jihlava	Hrubý
A110/2007	Brno - Rostislavovo náměstí	Brno	Holub
A111/2007	Brno - Josefská (stavba víceúčelové haly)	Jihlava	Hrubý
A112/2007	I/38 Moravské Budějovice - obchvat (arch. výzkum)	Jihlava	Hrubý
A113/2007	Brno - Božetěchova (bednárna)	Brno	Holub(?)

Kód	Název akce	Pracoviště	vedoucí
A114/2007	Velká Bíteš - kanalizace	Brno	Holub
A115/2007	Střítež STL plynovod	Jihlava	Hrubý
A116/2007	Velké Meziříčí - ul. Jaroše, Čechova (JMP)	Brno	Holub
A117/2007	Rančířov I. - kamenolom	Jihlava	Hrubý
A118/2007	Kestřany - Dolní tvrz	Brno	Merta
A119/2007	Akce převedena do roku 2008		
A120/2007	Přerov - Wilsonova ul. (bytový dům - p. Míček)	Olomouc	Kováčik
A121/2007	Jemnice - kostel sv. Víta (sanace sklepů)	Brno	Merta
A122/2007	Brno - Minorité (věž)	Brno	Merta
A123/2007	Brno - Minorité (fotodokumentace zdí)	Brno	Merta
A124/2007	Jihlava - Krajiní (JMP)	Jihlava	Hrubý
A125/2007	Jankov a Opatov (plynifikace obcí - JMP)	Jihlava	Hrubý
A126/2007	Brno - Pekařská 1-3	Brno	Merta
A127/2007	Frýdek-Místek - Tržní ulice	Olomouc	Kováčik
A128/2007	Javorník - Havlíčkova ulice	Olomouc	Kováčik
A129/2007	Frýdek-Místek - U Kostela	Olomouc	Kováčik
A130/2007	Frýdek-Místek - Kostel sv. Jana a Pavla	Olomouc	Kováčik
A131/2007	Jihlava - Na Dolech (přístavba skladové haly - Sapeli)	Jihlava	Hejhal

2.2 Seznam nálezových zpráv ze ZAV odevzdaných v roce 2007

NZ č.	Název akce	Kód	Pracoviště
01/07	Brno - Cejl 73 (Školící centrum JMK)	A107/2006	Brno
02/07	Nová Ves - Božejov (silnice I/34)	A061/2005	Jihlava
03/07	Brno - Černovické nábřeží 10 (areál Linde) - parkoviště	A088/2006	Brno
04/07	Brno - Černovické nábřeží 10 (areál Linde) - plynovod	A089/2006	Brno
05/07	Brno - Moravské náměstí (rekonstrukce)	A053/2006	Brno
06/07	Humpolec - Steel center CZ	A113/2006	Jihlava
08/07	Zlaté Hory - sjezdovka, lanová dráha	A048/2006	Olomouc
09/07	Brno - Blok 22a (Novobranská, Benešova)	A114/2006	Brno
11/07	Jihlava - Na Dolech (obch. dům Plus)	A033/2006	Jihlava
12/07	Brno - Kapucínské náměstí (klášter)	A003/2007	Brno
14/07	Brno - Česká, Veselá (brána, most)	A076/2006	Brno
16/07	Jihlava - obchvat (JIH)	A020/2005	Jihlava
17/07	Přerov-zámek (sonda) - rekonstrukce nádvoří	A054/2006	Olomouc
18/07	Přerov - zámek (sonda S2)	A117/2006	Olomouc
20/07	Jeseník - hotel Slovan (inženýrské sítě)	A076/2005	Olomouc
21/07	Tišnov - přístavba budovy FÚ	A086/2006	Brno
22/07	Brno - Fakultní nemocnice u sv. Anny (stavba kliniky ICRC)	A107/2006	Brno
23/07	Brno - Orlí 8, 10 (rekonstrukce objektu)	A046/2006	Brno
24/07	Olomouc - Denisova 33 (SHP)	A018/2007	Olomouc
25/07	Brno - Přízová, Spálena (novostavba bytového domu)	A040/2006	Brno
26/07	Brno - Nové Semilasso	A046/2007	Brno
27/07	Frýdek-Místek - Radniční 10 (propojení CZT)	A013/2007	Olomouc
28/07	Frýdek-Místek - napojení dostavby MPZ na CZT, Na Blatnici	A020/2007	Olomouc
29/07	Frýdek-Místek - Radniční (rekonstrukce budovy)	A023/2007	Olomouc
30/07	Brno - Joštova (rekonstrukce kolejíště)	A064/2007	Brno
31/07	Brno - tř. Kpt. Jaroše (sídlo Úřadu pro ochr. hosp. soutěže - 2. etapa - přístavba budovy)	A052/2007	Brno
32/07	Brno - Moravské náměstí (havárie plynu)	A065/2007	Brno
33/07	Přerov - Optická ul. (budova domova důchodců)	A016/2007	Olomouc
34/07	Přerov - Předmostí, Hranická ul. (cyklostezka)	A069/2006	Olomouc
36/07	Humpolec - DAF servis (dostavba haly)	A033/2007	Jihlava

NZ č.	Název akce	Kód	Pracoviště
37/07	Teplo - Přerov (modernizace a opt. CZT v Přerově)	A027/2006	Olomouc
38/07	Přerov - TKR - Henčlov u Přerova (kabelová TV)	A093/2006	Olomouc
39/07	Brno - Blok 42a (sanace podzemí)	A032/2007	Brno
40/07	Brno - Masná, Křenová	A122/2006	Brno
41/07	Jihlava - Na Dolech (přípojka splaškové kanalizace Sapeli)	A093/2007	Jihlava
43/07	Česká Ves - Jánského	A036/2007	Jihlava
46/07	Valašské Meziříčí - zámek (revitalizace objektu)	A119/2006	Olomouc
48/07	Brno - Moravské náměstí (oprava kolejového svršku)	A024/2007	Brno
49/07	Vsetín - Dolní náměstí	A014/2007	Olomouc
50/07	Přerov - Vinary (stavba RD)	A095/2007	Olomouc
51/07	Brno - Vojtova 7 (Jerex)	A098/2007	Brno
52/07	Velké Meziříčí - Novosady	A031/2007	Brno
53/07	Brno - Panská 9 (rekonstrukce domu)	A056/2007	Brno
54/07	Dětřichov - vedení VN a NN	A107/2007	Olomouc
55/07	Frýdek-Místek - Pržno (přístavba haly)	A106/2007	Olomouc
56/07	Kravsko - kaple	A102/2007	Brno
58/07	Jihlava - Chlumova 2 (stavba bytového domu)	A039/2006	Jihlava
59/07	Brno - Pekařská 53 (stavba ICRC Energobloku)	A001/2007	Brno
60/07	Přerov - Předmostí	A011/2007	Olomouc
61/07	Žirovnice - úprava povrchu silnice III/1327	A055/2007	Jihlava
62/07	Brno - Starobrněnská (rekonstrukce ulice)	A047/2006	Brno
64/07	Přerov - Předmostí (kostel sv. Máří Magdalény)	A079/2007	Olomouc
65/07	Jemnice - kostel sv. Víta (sanace sklepů)	A121/2007	Jihlava
66/07	Přerov - ul. Svisle, Ztracená (stavba Penny marketu)	A041/2007	Olomouc
67/07	Senožaty - kostel	A063/2007	Jihlava
68/07	Podivín - Rybáře 144 (stavba RD)	A040/2007	Olomouc
69/07	Jedovnice - stavba RD	A038/2007	Brno
70/07	Brno - Brána Veselá	A104/2007	Brno
71/07	Troubky - kabelová televize	A074/2007	Olomouc
72/07	Brno - Mečová (rekonstrukce ulice)	A044/2006	Brno
73/07	Kámen u Pacova - stavba RD	A047/2005	Jihlava
74/07	Jihlava - Krajní (JMP)	A124/2007	Jihlava

NZ č.	Název akce	Kód	Pracoviště
75/07	Jankov a Opatov (plynifikace obcí)	A125/2007	Jihlava
76/07	Jihlava - Citypark	A120/2006	Jihlava
77/07	Střítež - STL plynovod	A115/2007	Jihlava
78/07	Humpolec - Nerudova (vedení NN)	A082/2007	Jihlava
79/07	Humpolec - Pelhřimovská (vedení NN)	A081/2007	Jihlava
80/07	Frýdek-Místek - Tržní ulice	A127/2007	Olomouc
81/07	Javorník - Havlíčkova ulice	A128/2007	Olomouc
82/07	Frýdek-Místek - U Kostela	A129/2007	Olomouc
83/07	Frýdek-Místek - Kostel sv. Jana a Pavla	A130/2007	Olomouc
84/07	Přerovsko - Mýtné brány (II. etapa)	A088/2007	Olomouc

2.3. Stručné zprávy o vybraných ZAV

2.3.1 ZAV brněnského pracoviště ukončené v roce 2007

Rašínova ulice, náměstí Svobody, Zámečnická ulice, parc. č. 528, 537, 549/1 (akce A093/2005).

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Komplexní regenerace historického jádra - ostatní komunikace“, náměstí Svobody, p.p.č. 537, k.ú. Brno – město, jehož terénní část proběhla od 9. 11. 2005 do 31. 8. 2006.

V daném prostoru bylo zkoumáno a dokumentováno 73 sond, které se značně lišily svým rozsahem, hloubkou i možnostmi exkavace archeologických situací.

Archeologickým výzkum potvrdil naši domněnku, že morfologie náměstí v době založení města vypadala poněkud jinak než dnes. V severní části náměstí se nacházela terénní deprese, která byla postupně, již od 13. století, úmyslně zavážena a v tomto důsledku se konfigurace náměstí poněkud pozměnila. V celém prostoru náměstí byly zachyceny i úpravy vedoucí ke zpevnění povrchu, převážně však lokálního charakteru, často proložené odpadními vrstvami.

Archeologický výzkum přinesl i důležité poznatky k problematice vodo-hospodářství. Ve středověku (nejméně ve 2. polovině 13. století) byl odvod odpadní vody ze severní části náměstí řešen budováním stok. Šlo o liniové výkopy s výdřevou, v mladší fázi i s vyzdřením stěn. Předmětný výzkum také poměrně často dokumentoval zachované segmenty staré kanalizační sítě, kterou vytvářely jednotlivé z cihel zděné kanály. Neméně zajímavé byly i 2 zachycené vodovody – v jednom případě se jednalo o vodovod dřevěný, druhý sestával z keramických trubek. Oba lze obecně datovat do pozdního středověku až raného novověku.

Výzkumem se podařilo zachytit i základy původně zde stojící Merkurovy kašny, stejně jako její předchůdkyně – Gialdiho kašny. V případě mladší kašny ležely její zděné základy na dřevěné konstrukci, sestávající ze zaražených kůlů a trámového roštu, v případě druhém lze o obdobné konstrukci rovněž uvažovat.

Pozůstatky kostela sv. Mikuláše, odkryté výzkumem částečně již roku 2000, a situace zde zachycené, potvrdily jeho dataci do 2. poloviny 13. století. Výzkumem byly odhaleny i menší zděné přístavky, pravděpodobně z období pozdního středověku až raného novověku, které sloužily jako krámký. Při severní stěně kostela byla ve 2. polovině 17. století přistavěna budova městské váhy. Jižně kostela pak stávala městská strážnice. Všechny tyto budovy se zachovaly v úrovni základových zdí.

Nálezy četných kůlových a sloupových jam, stejně jako zjištěné dřevěné prvky, nám indikují nadzemní konstrukce, které pravděpodobně souvisely s provozem tržiště.

Trtílkova ulice, parc. č. 689 (akce A099/2005)

Vedoucí výzkumu: David Merta

V roce 2007 byl zpracován do závěrečné zprávy drobný výzkum doprovázející rekonstrukci kanalizace v Trtílkově ulici v roce 2005. Výkopem byl zasažen roh hrobové jámy, z níž byly vyzvednuty pozůstatky pěti jedinců uložené v anatomické poloze a orientované shodně hlavou k severu. Hrob můžeme interpretovat jako masový pohřeb obětí epidemie cholery, která v Brně propukla po příchodu tzv. Labské a 1. pruské armády po bitvě u Hradce Králové v roce 1866. Hrob

zřejmě patří obětem z řad vojáků, neboť je situován do míst vojenské střelnice, která patřila kadetce umístěné v bývalém kartuziánském klášteře v Králově Poli. Posádka kadetky se o hrob starala až do roku 1918. Po převratu doprovázeném celkově protirakouskými náladami trvajících po celou dobu první republiky hrob opatřený pomníkem postupně upadal až se na něj zapomnělo.

Jakubská ulice, Rašínova ulice, parc. č. 548, 549/1 (akce A012/2006)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

V roce 2007 bylo ukončeno zpracování archeologického výzkumu, který se uskutečnil ve dnech 29. 3. až 19. 4. 2006 v souvislosti s výkopy pro položení elektrického vedení.

Výzkum potvrdil, že část prostoru, kterého se předmětné výkopy dotkly, byla alespoň po jistou dobu součástí farního hřbitova při kostele sv. Jakuba. Vyzvednut byl jeden pohřeb, dokumentovány zásypy dalších hrobů a zachycena zdiva, snad související s kaplí sv. Mořice. Nechyběly ani situace z počátku osídlení daného prostoru, které lze vřadit do 1. poloviny 13. století.

Tasovice, parc. č. 10 (okr. Znojmo) (akce A042/2006)

Vedoucí výzkumu: David Merta

V souvislosti s rekonstrukcí splaškové kanalizace z fary v Tasovicích nad Dyjí byl v roce 2006 dokumentován výkop inženýrské sítě.

Při archeologickém dohledu se podařilo dokumentovat pouze rostlé podloží s nasedajícím půdním typem, který byl překryt splachy z návrší. Z těchto vrstev byla získána nesourodá kolekce keramiky datovatelná rámcově do středověku, případně novověku.

Mečová ulice, parc. č. 447 (akce A044/2006)

Vedoucí výzkumu: David Merta

V roce 2007 bylo ukončeno zpracování záchranného archeologického výzkumu, který byl vyvolán stavbou „Komplexní regenerace historického jádra“, Mečová ulice, p.p.č. 447, k.ú. Brno-město.

Přestože byl v minulosti archeologický terén z velké části zničen výkopy inženýrských sítí, podařilo se odhalit četné konstrukce středověkého a novověkého stáří, které doplnily naše znalosti o historické zástavbě ulice. Doplněn byl zejména půdorys vrcholně středověkého domu, který představoval jádro zděné zástavby na parcele Mečová 2. V průběhu takřka celé ulice se podařilo dokumentovat průběh páteřní kanalizační stoky, odpovídající vyznačení situace na dobovém plánu z roku 1817.

Orlí ulice 10, parc. č. 207, 209/3, 209/4 (akce A046/2006)

Vedoucí výzkumu: Marek Peška

V souvislosti s výstavbou lékařských ordinací byl v prostoru dvorku domu Orlí ulice 10 proveden v létě 2006 záchranný archeologický výzkum.

Přestože byly původní středověké domy zbourány v 50. letech 20. století, zůstaly v prostoru dvorku některé plochy nedotčené. Největším nálezem je pozůstatek dvou fází suterénu dřevohliněného domu. Starší byla postavena již v závěru 12. století a mladší v první polovině 13. století. Jde o prozatím nejstarší nálezy svého druhu v Brně. V poslední etapě plošného výzkumu se nám podařilo odhalit osídlení z druhé poloviny 12. století, které v průběhu 13. století převrstvila

zděná zástavba. Ojedinělým nálezem je pozůstatek základů zděného domu, který náležel k nejstarším svého druhu v Brně.

Blížkovice (okr. Znojmo), Kostel sv. Bartoloměje (akce A058/2006)

Vedoucí výzkumu: David Merta

V návaznosti na sanaci vlhkého zdiva a s tím spojenými zemními pracemi se při kostele sv. Bartoloměje uskutečnil v roce 2006 archeologický dohled.

V průběhu stavebních prací byly dokumentovány výkopy pro odvlhčení zdiva podél celého kostela. Výkopy nezasáhly žádné archeologické terény, zastavily se nad úrovní hrobů bývalého farního hřbitova. Z druhotné polohy bylo získáno několik zlomků keramiky středověkého a novověkého stáří. V materiálu z výkopů byly obsaženy lidské kosti, pocházející z hrobů narušených mladší pohřební činností (hřbitov funguje doposud).

Částečně byly obnaženy rozšířené základové zdi opěrných pilířů presbytáře a vlastní základové zdivo kostelní lodi, přístavku jižní předsíně, věže a vlastního presbytáře. Struktura zdiva nedoložila předpokládané románské stáří kostelní lodi. Celou stavbu můžeme považovat za vrcholné středověkou v souladu s první písemnou zmínkou z roku 1349.

Dolní Dubňany - Kostel sv. Václava, parc. č. 23 (okr. Znojmo) /akce A094/2006/

Vedoucí výzkumu: David Merta

V září 2006 proběhl dohled nad výkopem zemnění hromosvodu, uloženém do země po severní straně lodi kostela sv. Václava a obvodu presbytáře.

Vzhledem k tomu, že výkop dosahoval šířky cca 0,30 m a stejné hloubky, nedošlo k narušení horizontu hřbitova ani jiných archeologických situací. Z výkopu bylo získáno několik ojedinělých keramických fragmentů středověkého a „pravěkého“ stáří. Za presbytářem byly odkryty zde uložené fragmenty pomníků z přelomu 19. a 20. století.

Starobrněnská ulice, Zelný trh, parc. č. 392, 397 (akce A047/2006)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

V roce 2007 bylo ukončeno zpracování archeologického výzkumu, který byl vyvolán stavbou „Komplexní regenerace historického jádra“, Starobrněnská ulice, p.p.č. 392, k.ú. Brno – město, jehož terénní část proběhla během jara a léta 2006.

Můžeme konstatovat, že předmětné zemní práce, prováděné při rekonstrukci Starobrněnské ulice, se archeologických situací dotkly jen nepatrně, neboť byly v dané úrovni zničeny již v minulosti.

Místy byly zachyceny středověké odpadní a štětové vrstvy, ojediněle i pozůstatky konstrukcí historické zástavby. Velice často byly dokumentovány i relikty zděné kanalizační sítě z 19. století. U blíže neurčené jámy v prostoru východní části ulice nelze vyloučit, že pochází ještě z doby (12. století?), než se ustálila uliční síť vznikajícího města.

Kopečná ulice 37 – Leitnerova ulice 30, parc. č. 1172, 1173 (akce A055/2006)

Vedoucí výzkumu: Petr Polánka

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán „Novostavbou bytového domu, ul. Kopečná 37, Brno“. Terénní práce probíhaly v srpnu, září a prosinci 2006.

Archeologický výzkum potvrdil osídlení daného prostoru již na konci 12., případně na přelomu 12. a 13. století. Z tohoto období byla výzkumem zjištěna

sídlíšní vrstva a pravděpodobně i zahloubená chata, stejně jako několik dalších objektů. Od druhé poloviny 13. století zřejmě osídlení lokality ustává a využití prostoru nelze přesněji charakterizovat. Výjimkou je pouze bohatá odpadní jáma ze 14. století. Další aktivity jsou až novověkého stáří.

Hodonice, kostel sv. Jakuba Většího (okr. Znojmo) (akce A101/2006, A126/2006)

Vedoucí výzkumu: David Merta

V roce 2007 byly vyhodnoceny dva archeologické dohledy provedené v roce 2006 při kostele sv. Jakuba většího v Hodonicích. První se uskutečnil v souvislosti s novým uložením zemnění hromosvodů, druhý v souvislosti s odvlhčením zdiva a položením dešťové kanalizace při kostele sv. Jakuba.

Výkopy pro uzemnění hromosvodu nezasáhly žádné archeologické terény a zastavily se nad úrovní hrobů bývalého farního hřbitova. Výkopy pro odvlhčení kostela částečně obnažily jeho základové zdivo.

Výzkum nedoložil žádné pozůstatky stavby, která by byla vystavěna před polovinou 14. století. Nepotvrdil tedy předpoklad o kostele stojícím v těchto místech již v první polovině 13. století.

Jedovnice (okr. Blansko), kostel sv. Petra a Pavla (akce A124/2006)

Vedoucí výzkumu: David Merta

V roce 2006 proběhl archeologický výzkum v souvislosti s odvlhčením zdiva kostela sv. Petra a Pavla v Jedovnicích. Dokumentovány a částečně v ploše zkoumány byly výkopy po celém obvodu kostela. Výzkum byl zpracován v roce 2007.

První zmínka o kostele je z roku 1385. Současný kostel je novostavba z let 1783-1785. Z původního kostela zůstala zachována věž, která ovšem pochází až z roku 1671. Výkopové práce nedosáhly horizontu hrobů. Podařilo se zachytit a následně dokumentovat relikt kamenných zdí, které můžeme přiřadit původnímu středověkému kostelu. Ve výklenku v jižní zdi kostelní lodi byl částečně odkryt neorientovaný hrob. Jeho vztah ke kostelu není zcela jednoznačný. Je však pravděpodobné, že výklenek byl vystavěn jako jakási hrobka.

2.3.2 ZAV brněnského pracoviště zahájené v roce 2007

Pekařská ulice 53, parc. č. 1752/1 (akce A001/2007)

Vedoucí výzkumu: Dana Zapletalová

Výzkum byl vyvolán výstavbou energobloku pro nově projektovanou ICRC (Mayo clinic) a probíhal od ledna do dubna 2007.

Stavební jáma se dotkla ploch v sousedství klášterních budov a kaple. Výzkum potvrdil, že středověká klášterní zděná ani dřevohliněná zástavba dále k východu nezasahovala a plocha byla patrně využívána převážně zemědělsky. Ve východní části stavební jámy byly odkryty reliktů novověké zděné nepodsklepené stavby. Ohradní zeď Anenské ulice byla založena až po zplanýrování zmíněné zástavby a dorovnání terénu. Prozkoumáno bylo i rameno zaklenuté cihlové štolý vedoucí od Pekařské ulice k jihu. V západní části stavební byl zachycen rozměrný výkop. Do jeho zásypů byl zahlouben sklep, který může být barokního stáří. Výkop připisujeme švédskému obléhání roku 1645. Ze středověku pochází kopulovitá pec vtesaná do svahu.

Středověká potravinářská pec vtesaná do svahu.

Kapucinské náměstí 5, parc. č. 298 (akce A003/2007)

Vedoucí výzkumu: David Merta

V souvislosti se statickým zabezpečením obvodového zdiva kapucinského kostela Nalezení sv. Kříže v Brně byly dokumentovány narušené historické stavební konstrukce související se starší zástavbou.

Ačkoli výkopy nedosahovaly významné hloubky, podařilo se dokumentovat pozůstatky zdi náležejících měšťanské zástavbě předcházející výstavbě konventu, jejíž počátky lze klást obecně až do období renesance. Pozůstatky základů, případně i nadzemních částí zdív byly místně využity pro založení kostela Nalezení sv. Kříže. Zachycena byla také novověká až recentní kamenná dlažba náležící k úpravám povrchů areálu kláštera.

Ulice Dornych, parc. č. 560, 561, 562, 563, 575, 576, 1288, 1297 (akce A004/2007)

Vedoucí výzkumu: Petr Holub

Archeologický výzkum byl vyvolán investičním záměrem výstavby komplexu CTPark - Škrobárna Brno.

Archeologický dohled byl realizován především v případě budování inženýrských sítí. Vlastní výstavba základových desek budov zasáhla pouze recentní navázky vzniklé v souvislosti s provozem areálu ve 20. století. V rámci výkopů inženýrských sítí bylo dokumentováno několik dílčích profilů, zachycujících nejmladší úseky geologické sekvence tvořené zde v minulosti řekou Svitavou.

V rámci sledovaných sedimentů byl získán nečetný soubor středověké keramiky se stopami postdepozičních procesů.

Modřice - Masarykova ulice čp. 102 (okr. Brno-venkov; akce A021/2007)

Vedoucí výzkumu: Rudolf Procházka

Výzkum proběhl v souvislosti se stavbou rodinného domu na místě usedlosti původem z 19. století. První etapa neohlášené stavby proběhla již v roce 2001, kdy byly dokumentovány profily stavební jámy v severní části parcely.

Ani druhá fáze stavby nebyla včas ohlášena, avšak v březnu 2007 se podařilo uskutečnit plošný výzkum na severním okraji plochy. Výzkumem byla odkryta více fázová pec, která byla patrně součástí jizby prvního domu, jehož podlaha ležela na černoze. Lze soudit že pec byla postavena nejdříve ve 2. polovině 15. století. V jižní a východní stěně stavební jámy byly dokumentovány četné výkopové aktivity. Ty můžeme na základě získaných nálezů datovat do období od 2. poloviny 14. století až do století sedmáctého.

Modřice, Havlíčkova ulice čp. 187, parc. č. 74 (okr. Brno-venkov; akce A022/2007)

Vedoucí výzkumu: Rudolf Procházka

V zadní části parcely přiléhající k náměstí Míru v historickém jádru města byl sledován a dokumentován základový výkop pro garáž.

Krom navážkové úpravy, obsahující keramiku 13.–19. století, byl zachycen okraj pece zahroubené do černoze, který byl půdního typu a spraše. Pec by mohla být jednou z blíže nedatovaných vápenek, zjištěných již v roce 1998 při výzkumu kanalizace (Unger 1998a, b).

Kobližná ulice, Poštovská ulice, parc. č. 128, 144 (akce A025/2007)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

Archeologický výzkum doprovázel stavbu „Komplexní regenerace historického jádra – ostatní komunikace - ulice Kobližná a Poštovská“ a probíhal v období od 15. 3. do 17. 7. 2007. Předběžně můžeme říci, že zřejmě nejdůležitějším přínosem výzkumu bylo objevení novověkého vodovodu z keramických trubek, který procházel Kobližnou ulicí.

Brno, Kobližná - Poštovská.
Odkrytý novověký vodovod.

Velké Meziříčí - ulice Novosady (okr. Žďár nad Sázavou; akce A031/2007)

Vedoucí výzkumu: Petr Holub

Archeologický dohled nad výkopovými pracemi pro rekonstrukci kanalizačního a vodovodního řadu v ulici Novosady byl realizován v měsících dubnu až červnu 2007.

Nejstarší kulturní vrstvy, které nasedají na podloží tvořené říční terasou a náplavami řeky Oslavy, mají charakter odpadních planýrek prokládaných místy povodňovými hlínami a písky. Na základě keramických nálezů obsažených ve vzorkovaných vrstvách můžeme tyto datovat do 15. a na přelom 15. a 16. století. Zachyceny byly i četné štetové komunikační úrovně, které většinou náleží až novověkému období. Nejstarší doklad zpevnění povrchu valouny lze však datovat již do období středověku.

Někdy v průběhu 16. století můžeme snad hovořit o dláždění veřejného prostranství jako takovém. Zejména kamenná dlažba, převrstvující požárový zánikový horizont patrný v celé severní části výkopu kanalizační i vodovodní rýhy, poukazuje na změnu využití prostoru v průběhu 16. století. V úseku mezi ulicemi V Podloubí a K Haltýři byla zachycena část trasy dřevěného vodovodního potrubí, pravděpodobně barokního stáří.

Případné relikty opevnění města, jež lze v těchto místech předpokládat, nebyly zachyceny.

Dokumentace výkopu kanalizace.

Rašínova ulice, parc. č. 549/1 (akce A032/2007)

Vedoucí výzkumu: Václav Kolařík

V souvislosti s projektem „Sanace brněnského podzemí“ v uličním bloku 42a se v červnu a červenci 2007 uskutečnil záchranný archeologický výzkum, jehož úkolem byla dokumentace, případně odborná preparace archeologických situací, narušených těžbou 5 sanačních sond.

Kromě četných zásepů recentních sítí se podařilo zachytit zděnou konstrukci, která náležela k bývalé svatojakubské faře, snad středověkého stáří. V další sondě byl dokumentován pozůstatek zahlobeného dřevohlíněného suterénu, který byl pravděpodobně předchůdcem kamenného sklepa, a jehož zánik můžeme datovat pravděpodobně do 2. poloviny 13. nebo do 1. poloviny 14. století.

Jedovnice, ulice Zahradní, parc. č. 453/6 (okr. Blansko; akce A038/2007)

Vedoucí výzkumu: Václav Kolařík

V dubnu 2007 proběhl formou dohledu záchranný archeologický výzkum při stavbě rodinného domu na západní hranici historického intravilánu Jedovnic.

Při částečné strojní skrývce bylo z ornice získáno kromě novověké keramiky i několik zlomků datovaných do 13.–14. století. V rýhách základových pasů byl však

kromě recentního trativodu zachycen pouze jediný liniový(?) objekt, charakteru malého příkopu či rýhy, jehož funkce není zcela jasná.

Podivín - ulice Rybáře č. p. 144, parc. č. 1228 (okr. Břeclav; akce A040/2007)

Vedoucí výzkumu: Václav Kolařík

V květnu 2007 bylo v základovém pasu budoucího rodinného domu v ulici Rybáře v Podivíně dokumentováno 1,40 m silné kamenné základové zdivo, orientované přibližně ve směru západ – východ a nerespektující současnou zástavbu. Ve výkopku byly nalezeny roztroušené lidské kosti a středověká i novověká keramika. Další pozorování byla znemožněna již částečným nebo úplným vybetonováním základů.

Podle V. Hortvíka měl na parcele vedlejšího domu (č. p. 143) stávat kostelík neznámého svěcení se hřbitovem, který pravděpodobně postavili v 15. století Lichtenštejní. Je tedy pravděpodobné, že výkopy základů rodinného domu byla narušena neznámá část tohoto kostela.

Metodějova ulice 10 – Palackého třída 124, parc. č. 567 (akce A046/2007)

Vedoucí výzkumu: Petr Holub

V průběhu měsíce května 2007 proběhl v prostoru staveniště polyfunkčního domu „Nové Semilasso“ záchranný archeologický výzkum.

Za nejzajímavější objev lze bezesporu považovat dva paralelní příkopy, které si jsou však značně časově vzdálené, což je pravděpodobně způsobeno v dnešním terénu již téměř neznatelným terénním zlomem. Starší z odhalených příkopů můžeme zařadit do období kultury s lineární keramikou, druhý je středověkého stáří. Četná odhalená zdiva sklepů pak náležela kdysi zde stojícímu zájezdnímu hostinci Semilasso z 2. poloviny 18. století.

Třída Kpt. Jaroše 7, parc. č. 3621 (akce A052/2007)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

Archeologický výzkum se uskutečnil v souvislosti se stavbou „Sídlo Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – 2. etapa – přístavba budovy tř. Kpt. Jaroše 7, parc. č. 3621/3, 3621/4, 3621/5, 3621/6, 3617/3, 3642, 3638“. Terénní část se odehrála v období od 4. července do 27. srpna 2007.

Archeologickým výzkumem se podařilo odhalit četné výkopové aktivity (sloupové a kůlové jámy, studna s kamenným roubením), které můžeme na základě keramického materiálu zařadit do období 18. a 19. století. Předmětný prostor zasáhl převážně zadní části parcel (dvory, hospodářské zázemí, zahrady), které stávaly

Brno, Metodějova 10 - Palackého 124.
Příkopy odkryté během výzkumu.

při Velké Nové ulici. Ta vznikla patrně již ve 13. století usazováním brněnských měšťanů na královské půdě severně od osídlení před Běhounskou branou.

Ulice U Antonička, parc. č. 816 (akce A053/2007)

Vedoucí výzkumu: David Merta

Ze záhozu liniového výkopu byla při nahodilém povrchovém průzkumu získána asi desítky zlomků keramických střepů hradištní proveniencí. Vlastní výkop byl proveden cca před 5 lety. Zřejmě se jedná o narušené archeologické situace, které můžeme dát do souvislosti s již známou lokalitou připomínanou v minulosti V. Hrubým.

Panská ulice 9, parc. č. 433 (akce A056/2007)

Vedoucí výzkumu: David Merta

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán adaptací prostor 1NP domu Panská č. 9 a výstavbou nového schodiště do suterénních prostor.

Výzkum poopravil a doplnil dosavadní stav poznání domu. Podařilo se prokázat, že současná stavba se nachází na parcele, která vznikla někdy v 16. století rozdělením původního velkého městiště na rohu dnešních ulic Panská a Mečová, které bývá dáváno do souvislosti s držním markraběte. Při úpravách pro nový vstup do 1PP v zadní části domu byl odkryt neznámý sklepní prostor. Jeho výstavbu lze spojit s přestavbou domu někdy na sklonku 18. století. K jeho zasypaní došlo na konci století následujícího. Konstrukce dokumentované při vyklizení zmíněného sklepa spolu se zdi ostatních suterénů dávají v kontextu sousedních domů tušit, že se jednalo o větší, zřejmě trojdílnou stavbu, jejíž počátky sahají někde na 15. či 16. století. Stavbu můžeme interpretovat jako křídlo dnes neexistujícího středověkého domu v ulici Mečové. Domovní křídlo, které bylo spolu s parcelou rozděleno na tři parcely menší dalo základ domům Panská 9 a 11. Dokumentována byla také barokní kanalizace směřující do hloubi domovního vnitrobloku.

Modřice - kostel sv. Gotharda (okr. Brno-venkov) (akce A061/2007)

Vedoucí výzkumu: David Merta

V souvislosti s prováděním statických sond při kostele sv. Gotharda v Modřicích byl proveden záchranný archeologický výzkum. Dokumentovány a částečně v ploše byly zkoumány čtyři statické sondy.

Kromě hrobových jam v nich byly dokumentovány i zděné konstrukce, které částečně poodhalily středověkou stavební etapu kostela. Je zřejmé, že původní kvádrková stavba byla razantně přestavěna již někdy před polovinou 14. století.

Modřice, sonda při kostele sv. Gotharda.
Středověké základové zdivo.

Česká ulice, Joštova ulice, Žerotínovo náměstí, parc. č. 776, 783, 789 (akce A064/2007)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

Archeologický výzkum se odehrál v souvislosti s rekonstrukcí tramvajového kolejíště v prostoru ulic Česká, Joštova a Žerotínova náměstí v době od 3. 7. do 8. 8. 2007.

Kromě četných aktivit (odpadní jámy, suterény, pece, sloupové a kúlové jámy), jejichž počátky lze spatřovat nejdříve v období 13. století, se podařilo výzkumem zachytit relikty vyzdění I. bastionu a východně probíhající kurtiny, stejně jako zásypy přináležejícího příkopu. Z nejmladších situací pak byly zachyceny především pozůstatky kanalizační sítě z 19. či 20. století.

Moravské náměstí, parc. č. 802 (akce A065/2007)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

Nevelký archeologický výzkum proběhl 5. července v souvislosti s opravou havárie plynového potrubí v severozápadní části Moravského náměstí.

Za nejzajímavější zjištění, které výzkum přinesl, můžeme pokládat zachycené jihozápadní nároží Německého domu, jehož stavba byla zahájena v roce 1889, roku 1891 byl dostavěn, v závěru 2. světové války poškozen a 19. srpna 1945 zbourán.

Husova ulice, parc. č. 621, 626, 720 (akce A070/2007)

Vedoucí výzkumu: Marek Peška

V souvislosti s projektem „Sanace brněnského podzemí - blok 19a, 45a a 64a“, vymezený ulicemi Husova, Solniční a Šilingrovým náměstím se uskutečnil v měsících červenec až listopad 2007 záchranný archeologický výzkum, který spočíval v dokumentaci 11 sond.

Poznatky získané výzkumem v podstatě potvrdily naše předpoklady, že při výstavbě třídy Husovy v 19. století zde byly provedeny rozsáhlé terénní úpravy, a původní terén byl výrazně snížen, snad i o několik metrů. Mnohé aktivity byly pravděpodobně odtěženy i v souvislosti s výstavbou barokního bastionu.

Nejstarším nálezem učiněným během výzkumu byl pozdněgotický základ barbakánu někdejší Brněnské brány. Výzkumem byla zachycena i cihelná barokní stoka a pozůstatky staveb z 19., snad ještě i z 18. století.

Jemnice - kostel sv. Víta (okr. Třebíč) (akce A071/2007)

Vedoucí výzkumu: David Merta

V návaznosti na rekonstrukci a vyklízení sklepních prostor situovaných severně presbytáře kostela sv. Víta v Jemnici se uskutečnil záchranný archeologický výzkum společně s dílčí dokumentací stavebních konstrukcí.

Stavba vznikla v souvislosti se založením františkánského kláštera někdy po 1. pol. 15. století. Pravděpodobně nebyla nikdy dobudována v zamýšleném rozsahu. Sklep byl zasypán na přelomu 19. a 20. stol.

Starovičky - kostel sv. Kateřiny (okr. Břeclav) (akce A073/2007)

Vedoucí výzkumu: Petr Holub

Archeologický dohled proběhl v souvislosti s budováním dešťové kanalizace v areálu kostela sv. Kateřiny. Kanalizační přípojka zasáhla i jižně do přilehlé ulice, kde bylo dokumentováno mocné souvrství sestávající z kulturních vrstev

prokládaných komunikačními úrovněmi a relikty zděné konstrukce, pravděpodobně gotického stáří. V samotném areálu kostela bylo dokumentováno zdivo podsklepené stavby přiléhající k severovýchodnímu nároží lodi. Stavbu snad můžeme interpretovat jako pozůstatek gotické sakristie kostela.

Jakubská ulice, Rašínova ulice, parc. č. 548, 549/1 (akce A086/2007)

Vedoucí výzkumu: Marek Peška

V roce 2007 započal záchranný archeologický výzkum v souvislosti se stavbou „Komplexní regenerace historického jádra – ostatní komunikace - ulice Jakubská, Rašínova“.

Značně rozsáhlý výzkum zachytil velké množství různorodých archeologických situací. Vedle části hřbitova náležejícího ke kostelu sv. Jakuba to byly četné nezděné i zděné konstrukce, výrobní objekty (vápenky), stejně jako množství objektů, které náležely k zázemí hospodářských částí parcel.

Jakubská ulice, Rašínova ulice.
Dokumentace pohřbu.

Vojtova ulice 7, parc. č. 507 (akce A098/2007)

Vedoucí výzkumu: Petr Holub

Návštěva archeologa na lokalitě byla vyvolána hloubením dvou sond za účelem posouzení geologické situace a ekologické zátěže zkoumaného prostoru s ohledem na budoucí investiční výstavbu.

Jednou ze sond byly zachyceny hroby, které náleží hřbitovu rozkládajícímu se původně v okolí kostela sv. Václava. Nekropole byla z kapacitních důvodů v průběhu staletí rozšiřována a roku 1866 se dostala i za linii ulice Vojtova. Hřbitov fungoval do roku 1883 a ve 30. letech 20. století byl zcela zrušen.

Kravsko - kaple (okr. Znojmo) (akce A102/2007)

Vedoucí výzkumu: Petr Holub

Archeologický dohled v prostoru kaple Panny Marie Pomocné v Kravsku byl vyvolán stavebními pracemi souvisejícími s jejím odvlhčením. Výkopové práce byly realizovány podél západní obvodové stěny kaple.

Samotná kaple Panny Marie Pomocné je jednofázovou stavbou, vybudovanou z lomového kamene s příměsí cihel. Cihel je také použito na vyzdění jednotlivých architektonických prvků. Ve sledovaném výkopu bylo zachyceno geologické podloží, tvořené v tomto prostoru navětralým skalním masivem s jílovitou složkou. Na ně nasedala téměř 20 cm mocná kulturní vrstva vznikající dle nalezeného keramického materiálu v průběhu 18.–19. století. Stratigraficky nejvýše je recentní asfaltový povrch vozovky.

Česká ulice, parc. č. 575 (akce A104/2007)

Vedoucí výzkumu: Václav Kolařík

V souvislosti s projektem „Sanace brněnského podzemí“ se na křižovatce ulic Česká, Solniční a Veselá v prosinci 2007 uskutečnil záchranný archeologický výzkum, který upřesnil polohu a stav dochování zdiva středověké Veselé brány.

Pekařská ulice 76, parc. č. 985 (akce A108/2007)

Vedoucí výzkumu: Dana Zapletalová

Drobný výkop pro inženýrskou síť protínající průjezd bývalého nájemního domu zachytil v druhotné poloze ojedinělé lidské kosti. Jedná se zřejmě o pozůstatek stavebních úprav ve spojitosti s výstavbou domu ve druhé polovině 19. století, kdy byl narušen hřbitov náležící ke špitálu sv. Ducha. Pozůstatky hřbitova byly zkoumány při novostavbě domu Pekařská č. 72 v roce 2003.

Rostislavovo náměstí 14-18, parc. č. 1119, 1120, 1121 (akce A110/2007)

Vedoucí výzkumu: Petr Holub

Akce byla realizována formou dohledu v několika etapách v měsících srpnu, říjnu a listopadu roku 2007 a v lednu 2008. Geologicky bylo možné sledovat v řezu dvě úrovně pohřbených půdních horizontů a pod nimi terasu řeky Ponávky. Při ulici byla patrná základová zdiva původních domků vystavěných snad někdy v závěru 18. století.

Velká Bíteš, ulice Kostelní, Na Valech, Tišnovská, Vlkovská. (okr. Žďár nad Sázavou) (akce A114/07)

Vedoucí výzkumu: Petr Holub

Akce byla vyvolána výstavbou a rekonstrukcí kanalizace v prostoru severně a východně kostela Sv. Jana Křtitele. V rámci dokumentace vzniklých řezů nebyly pozorovány žádné archeologické doklady osídlení v tomto prostoru. Vzhledem k absenci zhumusového horizontu při povrchu podložních vrstev je pravděpodobné, že případné zvrstvení a komunikační horizonty byly odstraněny již dříve při budování veřejných komunikací.

Severně kostela při západním výběhu parčíku v ulici Vlkovská byla výkopy narušena pozdně středověká vápenická pec s poměrně rozsáhlou obslužnou jámou. Vzhledem k datování zánikových horizontů objektu můžeme uvažovat o souvislosti s rekonstrukcí kostela Sv. Jana Křtitele a výstavbou jeho pozdně středověkého opevnění.

Pekařská ulice 3-5, parc. č. 1144 (akce A126/2007)

Vedoucí výzkumu: David Merta

Záchranný archeologický výzkum se uskutečnil v souvislosti s výstavbou výtahu v domě Pekařská č. 3-5.

Na dokumentovaných profilech výkopu šachty pro výtah bylo patrné více než 1,60 m silné souvrství odpadního charakteru, které můžeme na základě získaných artefaktů položit do období vrcholného středověku.

Běhounská ulice, Dvořákova ulice, Jezuitská ulice, Kozí ulice, parc. č. 13, 32, 59, 102 (akce A002/2007)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

Archeologický výzkum byl realizován v návaznosti na stavbu „Komplexní regenerace historického jádra – ostatní komunikace - ulice Kozí“. Terénní část výzkumu proběhla od 18. 1. do 10. 7. 2007.

Přestože se výzkum ještě nachází ve fázi zpracování, můžeme dnes již s jistotou říci, že zde byly odkryty četné středověké a novověké zděné konstrukce,

kteře nemalou měrou přispěly k objasnění podoby středověké zástavby východní části ulice Koží.

Josefská ulice, parc. č. 288 (akce A111/2007)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Víceúčelová budova u vyústění kolektoru v ulici Josefská, Brno“. V listopadu a prosinci 2007 se odehrála první etapa. Výzkum bude pokračovat v roce 2008, proto o něm poreferujeme později.

Kromě pravěkých aktivit (hrob únětické kultury) byly zatím zkoumány hlavně situace ze 13. století (loch, hliníky?). Zachyceny byly i relikty staré zděné zástavby, nejstarší snad již ze 16. století.

2.3.3 ZAV brněnského pracoviště ve fázi zpracování

Šilingrovo náměstí 2, parc. č. 371 (akce A005/2006)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

V letních měsících roku 2007 proběhla hlavní část archeologického výzkumu, prováděného při stavbě „Hotel Městský dvůr v Brně, Šilingrovo náměstí č. 2“.

Přízova ulice 4-6, parc. č. 1017 (akce A040/2006)

Vedoucí výzkumu: Antonín Zůbek

V roce 2007 pokračoval záchranný archeologický výzkum při výstavbě bytového domu na ulici Přízově. Předběžně můžeme říci, že nálezy a poznatky potvrdily osídlení daného prostoru již v době hradištní (8.–12. století). Získáno bylo také několik fragmentů keramiky pražského typu. Následně zde od 13. století existovala jedna z předměstských čtvrtí Brna.

2.3.3. Vybrané ZAV jihlavského pracoviště

Česká Bělá (akce A112/2006)

Vedoucí výzkumu: Petr Hrubý

V lednu až dubnu 2007 proběhl zjišťovací výzkum v trase plánovaného obchvatu obce. Výzkum potvrdil existenci antropogenních aktivit spojených s exploatací polymetalických rud ve 13. století. Výzkum byl realizován formou kombinace plošné povrchové prospekce, sond a mikrovrypů. Na základě výzkumu byla vypracována strategie záchranného archeologického výzkumu.

Jihlava, City park (akce A120/2006)

Vedoucí výzkumu: Petr Hrubý

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou centra Jihlava City park. Lokalita se nachází v těsné blízkosti jihlavského středověkého opevnění, v nivě Koželužského potoka.

Archeologický výzkum na lokalitě zdokumentoval situace z doby existence jihlavského předměstí U koželužů, které byly reprezentovány kontexty obsahujícími vrcholně středověkou keramiku. V 17. století byla jihlavská předměstí zlikvidována z důvodu modernizace jihlavského opevnění. Část tohoto opevnění – bastion – byl stavbou narušen a archeologicky zdokumentován.

Nejmladší situace byly zastoupeny nálezem sklepů tesaných do skalního podloží. Tyto sklepy náležely zástavbě vzniklé zřejmě v 18.–19. století, v souvislosti s obnovou městských předměstí po ztrátě pevnostní funkce Jihlavy.

Jihlava CITY Park. Dokumentace řezu bastionem barokního městského opevnění.

Moravské Budějovice obchvat (akce A050/2007)

Vedoucí výzkumu: Petr Hrubý

Zjišťovací výzkum v trase plánovaného obchvatu města detekoval několik areálů s archeologickými situacemi (neolit, halštát/latén, raný středověk?, vrcholný středověk). Výzkum byl realizován formou kombinace plošné povrchové prospekce, sond a mikrovrypů. Na základě výzkumu byla vypracována strategie záchranného archeologického výzkumu.

Česká Bělá, obchvat obce (akce A068/2007)

Vedoucí výzkumu: Petr Hrubý

Archeologický výzkum byl vyvolán výstavbou obchvatu I/34 Česká Bělá. Trasa stavby prořezala zaniklý areál těžby polymetalických rud. Byly dokumentovány šachty, stopy úpravárenského areálu(?), stavba se zahloubeným suterénem, nadzemní stavba bez zahloubených částí a pyrotechnologická zařízení. Situace lze rámcově lze datovat do 2. poloviny 13.–14. století. Byly odebrány vzorky na metalografické a environmentální analýzy. V současné době probíhá zpracování výsledků výzkumu.

Česká Bělá. Pohled na plochu, v záběru těžní šachta a stavba se zapuštěnou podlahou.

3. DALŠÍ VĚDECKÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST

Nezastupitelnou úlohu v činnosti odborných pracovníků naší společnosti zastává vědecká a výzkumná práce a další vzdělávání v oboru. Tyto aktivity vedou nejen k dlouhodobému zkvalitňování metodiky terénního výzkumu a jeho následného zpracování, ale i k vlastnímu zpracovávání jednotlivých výzkumů do formy odborných publikací. Prostředky na tuto činnost se snaží pracovníci společnosti získávat: 1) z externích zdrojů (veřejné soutěže o grantové programy a programové projekty); 2) je tato činnost hrazena v rámci fáze zpracování jednotlivých výzkumů, systematicky však sleduje odborné cíle v jednotlivých výzkumných oblastech (např. paleobotanický výzkum, geologický a geoarcheologický výzkum atd.). Komplexní zpracovávání těchto dílčích výsledků z jednotlivých výzkumů je zařazeno pod Interní výzkumné projekty schválené odbornou radou společnosti.

Pracovníci naší organizace jsou také podporováni v dalším oborovém univerzitním vzdělávání, zvláště v magisterských a doktorských studijních programech. Studentem magisterského programu je v současnosti Bc. Pavlína Pončíková (obor muzeologie FF MU). Studenty doktorského programu jsou: Mgr. Petr Hejhal, Mgr. Petr Holub, Mgr. Marek Peška, Mgr. Antonín Zúbek (všichni obor archeologie ÚAM FF MU), dále Mgr. Petr Hrubý (ÚA KU v Praze).

3.1 Projekty řešené za podpory grantových agentur

Na konci roku 2007 byl ukončen tříletý grantový projekt s názvem „**Královské město Brno na přelomu 14. a 15. století**“ poskytnutý Grantovou agenturou České republiky pod registračním číslem 404/05/2755. Řešitelkami tohoto projektu byly Mgr. Kateřina Urbánková a Mgr. Veronika Wihodová.

Hlavním cílem grantového projektu byla edice brněnských městských knih finančního charakteru, konkrétně rejstříků městské sbírky z let 1367, 1387, 1389 a 1432 (AMB fond A1/3 - Sbírka rukopisů a úředních knih, rukopisy č. 18–21). Výsledkem projektu je publikace nazvaná „Berní rejstříky města Brna na přelomu 14. a 15. století“, která je v současnosti v tisku. Kniha je rozdělena do tří samostatných celků. Prvním z nich je Úvod, v němž je ve čtyřech kapitolách pojednáno postupně o vnějším vzhledu a vnitřní struktuře jednotlivých rejstříků městské sbírky, o písařích a písařských rukách podílejících se na vzniku rukopisů a soupis odborné literatury, která těchto berních rejstříků využila. Druhým celkem je Textová část, neboli vlastní edice rejstříků lozuňků z let 1367, 1387, 1389 a 1432. Posledním samostatným oddílem je Index jmenný a věcný. Nechybí samozřejmě ani výběrový seznam edic a literatury a seznam zkratek. Stručně shrnuto, v kapitole Popis berních rejstříků je zevrubně popsán každý z rukopisů po vnější stránce, určeny a popsány filigrány a jejich provenience a stav dochování pramene. V následující kapitole je vnitřní popis rukopisu, to znamená stručně nastíněna struktura zápisů v berních rejstřících, jazyky jimž byly rejstříky psány s krátkým exkursem o výběru městských dávek a principu jejich zápisu. Další kapitola obsahuje důležité a v mnohém zajímavé a nové informace o písařích a písařských rukou, které se podílely na tvorbě rejstříků městské sbírky a porovnání výsledků paleografického rozboru se starší literaturou, jež se po této stránce zmíněným rejstříkům berní věnovaly. V poslední kapitole Úvodu je shrnuta dosavadní literatura, která jakýmkoliv způsobem o těchto čtyřech rejstřících lozuňků

pojednávala. Zde se ukázalo, že využití takovýchto historicky hodnotných pramenů bylo velmi kusé, což je zajiště dáno i špatnou přístupností rukopisu. Přednosti celé edice při využívání pramenů před studiem originálů není potřeba příliš zdůrazňovat. Jsou jimi nejen index jmenný a věcný, značně usnadňující orientaci v zápisech, ale i skutečnost, že originální rukopisy budou nadále uchráněny devastující manipulací při neustálém jejich listování, přenášení a používání vůbec. Jejich fyzický stav není totiž nijak uspokojivý.

Část rukopisu rejstříku městské sbírky z roku 1387. (AMB fond A1/3 - Sbíрка rukopisů a úředních knih, rukopisy č. 19)

Cílem projektu je komplexní vyhodnocení nálezů dutého skla z období 13.–pol. 16. stol. z Brna (s přihlédnutím k nálezům na Moravě) a vydání samostatné publikace. V této publikaci je sklo pojímáno jako specifický historický pramen hmotné povahy, umožňující sledovat sociální (společenské?) postavení majitelů, jakožto obchodní, kulturní a ekonomické vazby k dalším zemím Evropy. Z archeologických výzkumů 135 objektů v historickém jádru Brna pochází cca 2200 exemplářů dutého skla (stav k počátku r. 2006), které byly vedoucí řešitelkou již zpracovány, dokumentovány a typologicky zařazeny do šesti časových horizontů. Většina však byla publikována jen výběrově bez možnosti hlubšího pohledu na náplň jednotlivých horizontů a jejich zařazení do širšího evropského kontextu, což je jedním z hlavních úkolů projektu. Spolupráce s historiky a archiváři dává konkrétní představu o majitelích dotčených parcel. Zpracování a vyhodnocení nálezů z vybraných objektů s důrazem na exkluzivní, případně importované předměty,

je prováděno dalšími členy řešitelského týmu (David Merta a Mgr. Marek Peška, PhDr. Rudolf Procházka, CSc.) a doplňuje náplň horizontů o další složky a přispívá ke zpřesnění jejich datování.

V roce 2007 byl zahájen také dvouletý grantový projekt **„Vztah zástavby a prostoru v Brně ve 12. a 13. století – odraz urbanizace v archeologických pramenech ve středoevropských souvislostech“** poskytnutý Grantovou agenturou akademie věd České republiky, pod registračním číslem IAA800010704. Vedoucím řešitelským pracovištěm je Archeologický ústav AV ČR s hlavním řešitelem PhDr. Rudolfem Procházkou, CSc. Vedoucím řešitelského týmu za společnost Archaia Brno o.p.s. je Mgr. Antonín Zůbek.

Projekt řeší otázku změny charakteru zástavby v souvislosti se vznikem komunálního města na příkladu Brna. K dosažení stanoveného cíle byly vybrány ukončené plošné výzkumy jak se odrážejí ve výsledcích plošných archeologických výzkumů v jihovýchodní části města Brna z let 1987–2000. Dle písemných pramenů lze předpokládat právě v jižní části pozdějšího městského areálu ve 12. století osídlení slovanského (českého) etnika, které prošlo za účasti německých a románských osídlenců ve 13. století patrně dvouetapovou restrukturalizací. Cílem projektu bude detailní charakteristika prostorového uspořádání předlokačního osídlení a následných změn. Dle dosavadních znalostí se zdá, že rozmach osídlení po r. 1200 doprovází ještě poměrně volná struktura zástavby s neorganicky rozmístěnými hospodářskými a výrobními objekty, a teprve kolem poloviny 13. století nastupují podsklepené domy, postupně zaujímající čela nyní již prokazatelných parcel. Vývoj bude zasazen do středoevropského rámce.

Skleněná „lampa“ z 15. století z Brna
náměstí Svobody 9.

3.1.1 Podané žádosti o grantové projekty do veřejných soutěží v roce 2007

„Těžba, úprava rud a zpracování barevných kovů ve středověké Jihlavě.

Navrhovatel Muzeum Vysočiny Jihlava (řešitel RNDr. Karel Malý), spolunavrhovatel Archaia Brno o.p.s. (spoluřešitelé Mgr. Petr Hrubý a Mgr. Petr Hejhal). Podáno ve veřejné soutěži Grantové agentury České republiky - nepřijato.

„Vývoj domovního bloku Velký špalíček v Brně do konce 15. století. Geneze a proměny středověké městské zástavby, hmotné kultury a struktury obyvatel“ - řešitel Mgr. Marek Peška, spoluřešitelé David Merta, Mgr. Petr Holub, PhDr. Rudolf Procházka, CSc. Podáno ve veřejné soutěži Grantové agentury České republiky - přijato na léta 2008 až 2010.

3.2 Interní výzkumné projekty

- **interní projekt "Dendrochronologické datování a mikroskopické určování archeologických dřev z archeologických výzkumů společnosti Archaia Brno"** prohlubuje spolupráci mezi rozdílnými vědními disciplínami. Na jedné straně archeologií a na straně druhé obory sdruženými pod pojmem nauka o dřevě. Výstupem projektu jsou identifikované vzorky dřev a dendrochronologické datování archeologických dřev. Z hlediska dendrochronologie jsou výsledky používány pro tvorbu národních a lokálních standardních chronologií. Určování druhů dřev přispívá k poznání vývoje rozšíření dřevin v období po poslední době ledové. Tento projekt plynule navazuje na dlouholetou spolupráci (od roku 1998) mezi Archaia Brno o.p.s. a pracovištěm Mendlovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně, Lesnické a dřevařské fakulty - Ústav nauky o dřevě - v současnosti reprezentované především **ing. Michalem Rybníčkem**. Do dnešního dne bylo makroskopicky a mikroskopicky určeno a současně dendrochronologicky datováno více jak 250 vzorků z Brna a jiných lokalit. Většina vzorků je zpracovávána v rámci zpracování ZAV. Více viz **URL: <http://www.dendrochronologie.cz/>**.

- interní projekt „Sklo středověkého Brna“

Interní projekt pracovně nazvaný "sklo středověkého Brna" byl zahájen v roce 2000 v souvislosti se zpracováváním starších nálezů skla a nových nálezů z prostoru Velkého Špalíčku v Brně. Vedením projektu byla pověřena externí spolupracovnice naší společnosti **PhDr. Hedvika Sedláčková, CSc.** V loňském i letošním roce je zpracování brněnského skla financováno z grantových prostředků Grantové agentury ČR, projekt č. 404/07/0004 (viz kapitola 3.1).

- interní projekt „Geologie Brna“

Pracovníci společnosti Archaia Brno o.p.s. nezapomínají na přirozenou provázanost geologie a archeologie a proto již třetím rokem probíhá realizace interního projektu „Vývoj terénního reliéfu na území statutárního města Brna“ (**etapa I až IV**). Nositelem projektu je **Mgr. Lenka Lisá, Ph.D.** Z Geologického ústavu AV ČR v Praze. V podstatě se jedná o první systematický geologický průzkum věnovaný tomuto tématu na území Brna.

V loňském roce proběhla řada dílčích výzkumů v rámci jednotlivých záchranných výzkumů

V rámci druhé etapy akce A040/2006 Brno – Přízova 4-6 bylo ve spolupráci s Mgr. A. Bajerem, PhD. dokumentováno náplavové souvrství. Výzkum potvrdil, že dané území bylo během čtvrtohor říční záplavovou zónou. Vytvořilo se zde náplavové souvrství. Jeho spodní štěrkopísková část se ukládala přímo v řečištích. Svrchní část, sestávající z jemnozrnných usazenin, nanašely řeky za občasných povodní, kdy se jejich vody vypouvaly z břehů a široce se rozlévaly.

Při zjišťovací sondáži a výkopu kolektoru v areálu fakultní nemocnice u sv. Anny (akce A001/2007) byla geologicky vzorkována zvodnělá situace nasedající na valounový štěrkopísek pravděpodobně říčního původu (Svratka). Pravděpodobně se jedná o prostor tzv. Žabí louže. Palynologicky byla tato situace negativní a obsahovala minimum určitelných rostlinných makrozbytků. Posuzováno bylo i geologické podloží ve stavební jámě energobloku, již mimo zvodnělé prostředí, které sestávalo v horní části ze svahovin a ve spodní z fluvialních

sedimentů. Geologický a mikromorfologický posudek zatím nejsou k dispozici (posuzovali Mgr. L. Lisá, PhD. a Mgr. D. Buriánek, PhD.).

Geologické posouzení nivních sedimentů prováděla Mgr. L. Lisá, PhD. spolu s Mgr. Milanem Geršlem také na akci A004/2007 CTPark Škrobárna v Brně-Komárově. Jednalo se o geologicky velmi mladou inundační činnost řeky Svitavy představovanou zachyceným nejnižším terasovým stupněm. Z některých náplavových vrstev byl získán středověký keramický materiál. Výrazná byla celková kontaminace sedimentu průmyslovou činností v areálu.

V rámci akce A046/2007 Brno-Královo Pole, Nové Semilasso byl ve spolupráci s Mgr. A. Bajerem, PhD. dokumentován silně vyvinutý cca 1 metr mocný půdní horizont. Zajímavá je především jeho mocnost vzhledem k poloze stavby, která se nachází na mírném svahu cca 12 metrů nad dnešním tokem Ponávky. Situace byla předběžně interpretována jako pozůstatek malého či periodického pravobřežního přítoku Ponávky či jeho bezprostřední okolí.

Situace třetihorního zvětrávání brněnského masivu byla sledována Mgr. A. Bajerem, PhD. na akci A103/2007 Brno-Řečkovice, Duhová Pole. Ve stěně výkopové jámy byla dokumentována mocná poloha svahovin se střídáním různě zrnitých poloh. Na bázi byly uloženy výrazně červeně zbarvené, což indikuje zvětraliny brněnského masívu (grandiorit typ Královo Pole). Na bázi sledovaného profilu se nacházely světle šedozelené polohy téglů (neogenní mořské sedimenty) z nich pravděpodobně pochází i nálezy konkréci.

V rámci akce A110/2007 Brno-Královo Pole, Rostislavovo náměstí byl ve spolupráci s Mgr. A. Bajerem, PhD. dokumentován cca 6 metrů vysoký východní profil stavební jámy s cca 1 metr mocnou polohou pohřbeného tmavohnědého horizontu černozemního charakteru. Na bázi dokumentovaného profilu byly zachyceny sedimenty říčního koryta Ponávky, na které navazovaly nivní, organikou neobohacené sedimenty (cca 0,5 m mocná vrstva sprašového vzhledu – pravděpodobně na krátkou vzdálenost přeplavená spraš).

Externími spolupracovníky na projektu jsou Mgr. Lenka Lisá, PhD. (Geologický ústav AV ČR), Mgr. Aleš Bajer, PhD. (MZLU Brno), Mgr. David Buriánek, PhD. (Česká geologická služba) a Mgr. Milan Geršl (Česká geologická služba). Projekt bude probíhat i v následujících letech.

- interní projekt „Počítačová podpora v archeologii“

Archeologie se v dnešní době, podobně jako většina vědních oborů, již řadu let neobejde bez využití výpočetní techniky. Záchranný archeologický výzkum přináší každoročně desítky tisíc nálezů a fotografií, tisíce listů terénní dokumentace a stovky minut videa. Takové množství dat lze v současnosti efektivně zpracovat pouze za pomoci výpočetní techniky. Brněnské pracoviště společnosti Archaia (později Archaia Brno o.p.s.) se proto již od svého vzniku v roce 1997 dlouhodobě zabývá vývojem metodiky terénních archeologických výzkumů a jejich zpracováním. Nezbytnou součástí vývoje metodiky je i sledování moderních trendů v oblasti informatiky a geodézie a jejich aplikace v archeologii a při dokumentaci památek. Projekt garantuje **Mgr. Marek Peška**, pod jehož vedením je již více než 10 let vyvíjena databázová aplikace STRATUM určená k evidenci a zpracování dokumentace z terénních archeologických výzkumů. Kromě našeho pracoviště aplikaci STRATUM využívá ARCHAIA Praha o. p. s., ÚOP NPÚ v Praze, ÚOP NPÚ v Ostravě, Muzeum Vysočiny v Jihlavě. Software je poskytován bezplatně.

- interní projekt „Středověký měšťanský dům“

Projekt je pokračováním, respektive doplněním grantu „Měšťanský dům středověkého Brna“, který byl ukončen v roce 2003. Jedná se o dokumentaci historických staveb, která probíhá převážně při realizaci záchranných výzkumů v prostoru domovních parcel a vlastních domů. Těžištěm této činnosti je MPR Brno a Jihlava. V roce 2007 to byl dům Panská 9 (A56/2007). Výsledky nových i starších průzkumů jsou publikovány převážně v rámci sborníku Dějiny staveb. Externím spolupracovníkem na projektu je **PhDr. Pavlem Borský, CSc.**

- interní projekt „Sakrální architektura středověkého Brna“

V roce 2007 se uskutečnily dva menší výzkumy v prostoru kláštera Minoritů v Brně (A122/2007 a A123/2007).

- interní projekt „Systematický záchranný archeologický a stavební výzkum bývalého kartuziánského kláštera v Brně-Králově Poli“

Již 5 rokem probíhá výzkum bývalé kartouzy a jejího zázemí. V roce 2007 byl archeologický výzkum a stavebně-historický průzkum prováděn v areálu vlastního kláštera - prostor tzv. Bednářny (A113/2007). Současně pokračovalo i zpracování starších výzkumů. Tento projekt garantuje **Mgr. Petr Holub**, který v současnosti výsledky výzkumů v areálu kláštera odborně vyhodnocuje v rámci své doktorské práce.

- interní projekt „Archeologický katastr Brna“

Jedním z úkolů památkové péče v oblasti kulturního dědictví historických měst je v současnosti hledání nových metod a směrů v jeho efektivní ochraně. Je tomu tak zejména proto, že se archeologické a historické architektonické dědictví našich měst neustále tenčí. Brno je jedním z měst, na něž intenzivně doléhá stavební činnost, která s sebou přináší devastaci nenahraditelných hodnot. Cílem interního projektu je vytvoření komplexního Geografického informačního systému (GIS), nazvaného "Archeologický katastr historického jádra Brna", který bude zahrnovat co nejširší spektrum informací o archeologických a stavebně-historických pramenech města. Konkrétně o archeologicky zkoumaných, nezkoumaných a zničených plochách, dochované historické zástavbě, historickém terénu, archeologických výzkumech a stavebně-historických průzkumech. Tento GIS bude určen především pro výkon státní správy na úseku památkové péče a umožní jednoduchou a pohotovou orientaci v oblasti urbanistiky, územního plánování a památkové ochrany v rámci MPR Brno. V souvislosti s vývojem GIS bude definována i podrobná metodika podle, které by mohla postupovat i jiná města.

Pro potřeby památkové péče pracovníci naší společnosti dlouhodobě provádí přesnou prostorovou reidentifikaci zkoumaných ploch, historických staveb a jiných památek v MPR Brno, která by měla výhledově vyústit v Archeologický katastr. Naše společnost dlouhodobě vyvíjí snahu získat finanční prostředky z veřejných nebo soukromých zdrojů na dokončení reidentifikace a tvorbu Geografického informačního systému.

- interní projekt „Mince středověkého Brna“

Konzervace a určení nálezů mincí je jednou z oblastí zpracování ZAV. Vzhledem k celkovému rozsahu souboru nálezů mincí z brněnských výzkumů z uplynulých 20 let jsme se rozhodli postupně zpracovat všechny mincovní nálezy

a ve spolupráci s Mgr. Kamilem Smíškem (Muzeum roztoky u Prahy) je komplexně vyhodnotit, a to nejen z hlediska numizmatického, ale v širším kulturněhistorickém kontextu, který zahrnuje např. obchodní vztahy Brňanů ve středověku a časném novověku. Na komplexní vyhodnocení do formy studie a katalogu bude naše společnost v následujících letech vyvíjet snahu získat finanční prostředky z veřejných nebo soukromých zdrojů.

- interní projekt „3D laserscanning“

Další mezník v oblasti dokumentace a zaměřování byl překonán v roce 2003, kdy byl poprvé na archeologickém výzkumu v České republice vyzkoušen 3D laserscan, v rámci záchranného archeologického výzkumu na ulici Panské v Brně. Aplikaci tohoto zařízení v terénu považujeme za největší revoluci v dokumentaci historických památek a archeologických nálezů v posledních desetiletích. V současnosti laserscan využíváme jak k dokumentaci archeologických situací, tak i pro dokumentaci stavebních konstrukcí i vlastních staveb před jejich definitivním zánikem. Dokumentaci laserscanem jsme v uplynulém roce prováděli např. při výzkumu v prostoru Jakubské ulice (A86/2007). I když elektronická data pro svou časovou a finanční náročnost nejsou v současnosti zcela zpracovávána, chápeme je jako vklad do budoucna, zachování jedinečných informací o výsledcích terénních výzkumů a vzhledu často již zbouraných historických staveb.

3.3 Odborné konference pořádané v roce 2007

3.3.1 Konference FORUM URBES MEDII AEVI VI.

Do povědomí řady institucí z kulturní oblasti se již zcela jistě zapsala pravidelná mezinárodní odborná konference FORUM URBES MEDII AEVI, kterou každý rok pořádá naše společnost.

Šestý ročník tohoto semináře se konal ve dnech 14.–17. 5. 2007 v prostorách Technického muzea v Brně. Stejně jako v předchozích letech, tak i této konference se účastnila řada odborníků od nás i ze zahraničí. Nosným tématem konference byla problematika klášterů ve středověkých městech střední Evropy.

Podařilo se sestavit sborník z konference FUMA IV, na jehož redakci a přípravě se podíleli zejména pracovníci brněnského pracoviště.

Více aktuální informací k historii i budoucnosti konference je na [www adrese - http://www.archaiaabrno.org/home_cs/?acc=Forum_urbes_2007](http://www.archaiaabrno.org/home_cs/?acc=Forum_urbes_2007)

3.3.2 Konference Stříbrná Jihlava 2007

V roce 2007 se jihlavské pracoviště podílelo společně s Muzeem Vysočiny v Jihlavě na pořádání konference **Stříbrná Jihlava**, která se zaměřuje především na historii hornictví a důlních prací na Vysočině. Ačkoliv název konference mluví o montánní historii na Českomoravské vrchovině a především o stříbru, je konference zaměřena i na témata spjatá s těžbou a zpracováním surovin drahých a barevných kovů (zlato, stříbro, měď, cín, olovo a další) a to nejen na Vysočině, ale prakticky v celém kulturně blízkém evropském regionu. Opomíjena pak nezůstává ani problematika terénního průzkumu a dokumentace starých důlních děl či podzemních prostor jiného charakteru. Loňská konference se uskutečnila ve dnech 4.–7. října.

3.3.3 Konference Přehledy archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku za rok 2006

Společně s Muzeem města Brna jsme se stali pořadatelem každoroční konference **Přehledy archeologických výzkumů na Moravě a ve Slezsku**, která se po několikaletém konání v přednáškovém sále Moravského zemského muzea přesunula, spolu se změnou pořadatele, do prostor hradu Špilberku.

Pohled do konferenčního sálu na Špilberku.

3.4 Odborné pracovní semináře (Workshopy) pořádané v roce 2007

Převážně mezioborové problémy ve vztahu k archeologii jsme se rozhodli diskutovat na odborných pracovních schůzkách nazvaných Workshopy, které se konají v Technickém muzeu v Brně. První z pracovních seminářů (Workshop I) se uskutečnil 31. ledna na téma **"Environment v archeologii"**. Po delší odmlce proběhl v prosinci další - Workshop II: **"Záchranné archeologické výzkumy a mechanismy, které je mají umožnit"**.

Workshop „Záchranné archeologické výzkumy a mechanismy ...“
Na fotografii zleva M. Brureš, J. Varhaník a Z. Dragoun.

3.5. Účast našich pracovníků na odborných konferencích, seminářích a archeologických komisích

V průběhu roku 2007 se pracovníci naší společnosti účastnili řady domácích i zahraničních odborných konferencí, na kterých prezentovali výsledky své odborné práce. Seznamovali se tak i s výsledky práce svých kolegů, moderními metodami a trendy v archeologii a pokusili se navázat i další cenné kontakty na poli interdisciplinární spolupráce.

3.5.1 Účast pracovníků na odborných konferencích a seminářích

Naše účast na konferenci „Medieval Europe 2007“ v Paříži.
Zprava D. Merta, R. Procházka, G. Nawrołska, J. Piekalski.

Obnova památek 2007 – Rekonstrukce nebo konzervace? (Národní památkový ústav - ústřední pracoviště, Český národní komitét ICOMOS, Fakulta architektury ČVUT v Praze, Praha, 20. 3. 2007).

- V. Kolařík, D. Merta (bez příspěvku)

Archaeologia technica (Brno, 17. 4. 2007)

- **Montánní archeologický výzkum Jihlavy a příspěvek přírodních věd** (P. Hrubý, P. Hejhal, K. Malý)

- **Nová Ves, okr. Božejov, okr. Pelhřimov. Sklářská huť na panství Voračických z Paběnic a Bissingen u Božejova, pracující v letech 1690–1721** (P. Hrubý, P. Hejhal, K. Malý)

- **Bývalá sladovna v ulici Úzké č. 3 v Jihlavě** (P. Holub, D. Merta)

- **Archeologické doklady vodohospodářství středověkého a novověkého Brna v prostoru Dolního trhu** (A. Zúbek, P. Polánka)

Památková péče v občanské společnosti (zámek Rosice u Brna, 18. 4. 2007)

- V. Kolařík (bez příspěvku)

Záchrané archeologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku v roce 2007 (Brno, 25.–26. 4. 2007)

- **Záchrané archeologické výzkumy na území historického jádra města Brna a jeho předměstí** (kolektiv Archaia Brno o.p.s.)
- **Záchrané archeologické výzkumy v Tišnově a Jaroměřicích nad Rokytnou** (kolektiv Archaia Brno o.p.s.)

Dějiny staveb 2007 (Nečtiny 30. 3.–1. 4. 2007)

- **K otázce věžových domů ve středověkém Brně** (P. Holub, D. Merta)

FUMA VI. (Brno, 14.–17. 5. 2007)

- **Současný stav poznání klášterů v Jihlavě** (P. Hrubý, R. Zatloukal, D. Zimola)
- **Stavební vývoj minoritského kláštera ve středověku s důrazem na výsledky archeologických výzkumů a stavebně historické dokumentace** (R. Procházka)
- **Městské kláštery a špitály ve středověkém Brně. Stav výzkumu a jeho další perspektivy** (P. Holub - V. Kolařík - D. Merta - M. Peška - R. Procházka - D. Zapletalová - L. Sedláčková - A. Zúbek)

Internationale Tagungen in Mikulčice VII. (Mikulčice, 21.–22. 5. 2007)

- **Problematika polohy mocenských center a jejich vedlejších areálů v rámci raně středověkého Brna a okolí** (D. Zapletalová)

Historia monastica (CMS Praha, 24. 5. 2007)

- **K vývoji mnišských cel v kartouze v Brně-Králově Poli** (P. Borský, P. Holub, D. Merta, L. Sedláčková)
- **Klášter cisterciáků v Oslavanech** (P. Borský, P. Holub, D. Merta)

Funeralia Lednickie 10 (Lednice, Polsko, květen 2007)

- **Válečné konflikty v raně středověkých Čechách a na Moravě. Konfrontace archeologie a písemných pramenů** (P. Hejhal)

Přírodovědné metody ve službách archeologie (Znojmo, 4. 6. 2007)

- **Výsledky osteologické analýzy z vybraných výzkumů na Starém Brně** (D. Zapletalová, T. Pecka, poster)

Východní Morava v 10.–14. století (Uherské Hradiště 13.–15. 6. 2007)

- **Vznik a utváření královského města Uherské Hradiště ve 13.–14. století** (R. Procházka)

Internationales Agricola Kolloquium (Annaberg-Buchholz, 21.–23. 6. 2007)

- **Mittelalterlicher Bergbau in Jihlava (Iglau, Tschechien). Montanarchäologische Forschungen 2002-2007** (P. Hrubý, P. Hejhal, K. Malý)

Mezinárodní konference archeologie středověku, „Medieval Europe 2007, (Paříž 4.–8. 9. 2007)

- **Urbanisation of high-medieval Moravia during the 13th century, contribution of archaeology** (R. Procházka)

- **The origins of burgher architecture in high-medieval Brno until the mid-14th century** (R. Procházka, P. Holub, D. Merta, M. Peška)

Stříbrná Jihlava 2007 (Jihlava, 4.–7. 10. 2007)

- **Těžba a úprava rud na Starých Horách u Jihlavy ve 13. století (Montánní archeologický výzkum a aplikace přírodních věd) – Erzgewinnung und Erzaufbereitung am Altenberg bei Jihlava (Iglau) im 13. Jhdt. (Montanarchäologische Untersuchungen und der Einsatz naturwissenschaftlicher Analysen)** (P. Hrubý, P. Hejhal, K. Malý)
- **Curia obranensis v Brně** (D. Merta, M. Peška)
- **Poznámky k počátkům osídlení humpoleckého zlatorudného pásu** (P. Hejhal)

Operativní průzkumy a dokumentace historických staveb (Brno, MZM, 11. 10. 2007)

- V. Kolařík, P. Holub, D. Merta (bez příspěvku)

Valdická kartouza 1627-1857-2007 (Jičín, 23. 10. 2007)

- **Nové poznatky ke stavebnímu vývoji kartouzy v Brně-Králově Poli** (P. Holub, D. Merta)

Tvář středověké Ostravy (Ostrava, 15. 11. 2007)

- „Archeologie k poznání moravských a slezských měst“ (R. Procházka)

Arcidiecézní muzeum na Olomouckém hradě (Olomouc, 20.–22. 11. 2007)

- D. Zapletalová – bez příspěvku

Záchranné archeologické výzkumy a mechanismy, které je mají umožnit (pracovní seminář v TMB, 13.12.2007)

- **"Kauza Trnitá"** (R. Procházka, B. Veselá, R. Stránská)
- **"Kdo ničí ať platí, kdo platí poroučí???"** Aneb archeologie v právním státě" (D. Merta, M. Peška)

3.5.2. Účast pracovníků na odborných archeologických komisích

Archeologická komise na záchranném archeologickém výzkumu zámek Náměšť nad Oslavou (výzkum NPÚ ÚOP v Brně; 2. 5. 2007)

Archeologická komise na záchranném archeologickém výzkumu při stavbě obchvatu Znojma (výzkum ÚAPP Brno; 10. 5. 2007)

Archeologická komise na ZAV „Domu u Zlatého vola“ na Horním náměstí 6 ve Znojmě (výzkum JMZ; 10. 5. 2007)

Archeologická komise na záchranném archeologickém výzkumu při stavbě obchvatu Znojma.

Archeologická komise na systematickém univerzitním výzkumu v Těšeticích (výzkum UAM FF MU; 9. 8. 2007)

Archeologická komise na systematickém univerzitním výzkumu na Pohansku (výzkum UAM FF MU; 14. 8. 2007)

Návštěva na záchranném archeologickém výzkumu v Trnavě, Hviezdoslavova ulice (výzkum UK v Bratislavě; 14. 9. 2007)

3.6 Odborné publikace pracovníků naší společnosti za rok 2007

I v roce 2007 odborní pracovníci společnosti věnovali velký prostor publikační činnosti. Výsledky jejich práce jsou prezentovány v méně i více rozsáhlých článcích a studiích.

3.6.1 Seznam publikací

Haggrén, G. – Sedláčková, H. 2007: **Číšky s taženými kapkami v Evropě. Ribbed beakers with applied glass threads in Europe**, Památky archeologické XCVIII, s. 185–250.

Hejhal, P. 2007: **K počátkům osídlení humpoleckého zlatorudného pásu, Stříbrná Jihlava 2007 - Silberne Stadt Jihlava 2007**, Archeologické výzkumy na Vysočině, Suplementum 1.

Hejhal, P. – Hrubý, P. 2007: **Jihlava**, Přehled výzkumů 48, 469–475.

Holub, P. 2007: **Brno (k.ú. Královo Pole, okr. Brno-město)**, PV 48, Brno, 340

Holub, P. – Merta, D. 2007: **Pozdně středověká hrnčířská pec z Moravských Budějovic**, Archeologia Technica 18.

Holub, P. – Merta, D. 2007: **Bývalý františkánský klášter u kostela sv. Víta v Jemnici**, Archeologické výzkumy na vysočině 1/2007, 216–228.

Holub, P. – Kolařík, V. – Merta D. – Peška, M. – Polánka, P. – Sedláčková, L. – Zapletalová, D. – Zúbek, A. 2007: **Brno (okr. Brno-město)**, Přehled výzkumů 48 (2006), 410–461.

Holub, P. – Kolařík, V. – Merta D. – Peška, M. – Polánka, P. – Sedláčková, L. – Zapletalová, D. – Zúbek, A. 2007: **Jakubské náměstí – jedno z center lokace Brna?** in: Z. Měřínský (ed.), Forum Urbes medii aevi IV. Parcelace a uliční síť ve vrcholně středověkých městech střední Evropy, Brno, 144–161.

Hrubý, P. – Malý, K. – Militký, J. 2007: **K výrobě barevných kovů a stříbra v Jihlavě ve 13. století – To the non-ferrous metals and silver production in Jihlava in the 13th century**, Archeologické výzkumy na Vysočině 1, 49–103.

Hrubý, P. – Kypka, J. 2007: **Pozůstatky pozdně středověkých kachlových kamen z parcely domu čp. 27 v Českém Krumlově (Příspěvek k poznání vazeb mezi českou, uherskou a švýcarskou kamnářskou produkcí) – Reste**

der spätmittelalterlichen Kachelofen aus der Parzelle des Hauses Nr. 27 in Cesky Krumlov Ein Beitrag zur Erkenntnis der Beziehungen zwischen der böhmischen, ungarischen und schweizerischen Produktion, Archeologické výzkumy v jižních Čechách 20, 423–434.

Hrubý, P. – Hejhal, P. – Malý, K. 2007: **Montanarchäologische Untersuchungen in Jihlava-Staré Hory (Iglau-Altenberg, Tschechien)**, Zeitschrift für Archäologie des Mittelalters, Jahrgang 35, 2007, 17–60.

Hrubý, P. – Hejhal, P. – Malý, K. 2007: **Mittelalterlicher Bergbau in Jihlava (Iglau, Tschechien)**. Montanarchäologische Forschungen 2002–2007 - Industria minera medieval en Jihlava (Iglau, Chequia) - Investigaciones de arqueología minera 2002–2007 - L'exploitation des mines à Jihlava (Iglau, République Tchèque). Projet – Proyecto - Projekt Agricola. «Quand l'Europe inventait les machines!» „Als Europa die Maschinen erfand!“ Fouilles archéologiques 2002–2007. Annaberg-Buchholz, 327–356.

Hrubý, P. – Hejhal, P. – Malý, K. 2007: **Těžba a úprava rud na jihlavských Starých Horách ve 13. století (Montánní archeologický výzkum a aplikace přírodovědných analýz) - Erzgewinnung und Erzaufbereitung am Altenberg bei Jihlava (Iglau) im 13. Jh. (Montanarchäologische Untersuchungen und der Einsatz naturwissenschaftlicher Analysen)**, Stříbrná Jihlava 2007-Silberne Stadt Jihlava 2007, Archeologické výzkumy na Vysočině, Suplémentum 1.

Chvojka, O. – Hrubý, P. 2007: **Höhenfundstellen der Bronze- und Hallstattzeit in Südböhmen und Anknüpfung zum interregionalen Handelsaustausch**. In: J. Baron and I. Lasak (eds): Long distance trade in the Bronze Age and Early Iron Age. Wrocław, 71–88.

Klápště, J. - Procházka, R. 2006: **Archeologický výzkum počátků lokačních měst v českých zemích**, in: C. Buško, M. Goliński, B. Krukewicz (eds.), Procesy lokacyjne miast w Europie środkowo-wschodniej, Wrocław 2006, 175–186.

Kolařík, V. 2007: **Tišnov (okr. Brno-venkov). Brněnská ulice 148**. Středověk, novověk (13.–20. století). Sídliště, město. Záchranný výzkum, Přehled výzkumů 48 (2006), 516.

Kolařík, V. – Zůbek, A. 2007: **Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město). Ulice Nové sady 10 – Soukenická 2, parc. č. 1485, 1486/1-4, 1487/1-2**. KSPP – velatická fáze. Sídliště. Záchranný výzkum, Přehled výzkumů 48 (2006), 374–375.

Lisá, L. – Bajer, A. – Merta, D. – Peška, M. – Zůbek, A. 2007: **Aplikace využití geologických aspektů v archeologii na příkladu vývoje prostředí náměstí Svobody v Brně**, in: Hašek, V. – Nekuda, R. – Ruttkay, M. (eds.), Ve službách archeologie 1/2007, Brno, 177–181.

Mitáček, J. - Procházka, R. 2007: **Město královské**, in: J. Zapletal (red.), Uherské Hradiště. Královské město na řece Moravě, Uherské Hradiště, 61–78

- Merta, D. - Peška, M. 2007: **Brněnské domy z věží**, in: P. Rožmberský (ed.), Dějiny staveb 2007, 205–216.
- Procházka, R. 2007: **Area ...sive parva, sive magna... Parcela ve vývoji raného a komunálního města**, in: Z. Měřinský (ed.), Forum Urbes mediae aevi IV. Parcelace a uliční síť ve vrcholně středověkých městech střední Evropy, Brno, 2007, 6–41.
- Procházka, R. 2007: **Archeologie a poznání moravských a slezských měst**, Archaeologia historica 32, 37–80.
- Procházka, R. 2007: **Poznámky k brněnským hřbitovům období středověku a raného novověku**, Brno v minulosti a dnes 20, 529–532.
- Procházka, R. – Kučerovská, T. – Chumchal, M. - Kohoutek J. 2007: **Raně středověké mince z hradu Přerov**, Folia numismatica 20, Supplementum ad Acta Musei Moraviae - Scientiae sociales XC 2005, Brno 2007, 3–16.
- Procházka, R.- Peška, J.- Kohoutek, J. 2007: **Přerov – Horní náměstí. Od pravěkého hradiska ke středověkému městu**, Olomouc.
- Sedláčková, H. 2007: **From the Gothic Period to Renaissance. Glass from Moravia cca 1450–1550**. In: Žegklitz, J. ed.: Studies from Post-medieval Archaeology 2, 181–226. Praha.
- Sedláčková, H. 2007: **Archaeological Finds of Medieval Islamic Glass in the Bohemian Lands (Moravia and Bohemia)**. In: Sborník z konference „Vidrio de la Alta Edad Media y Andalusí“, La Granja, Španělsko, 2.–4. listopadu 2006.
- Vargová, L. – Zapletalová, D. 2007: **Lékařsko-antropologický výzkum kosterních pozůstatků ze hřbitova u Nemocnice Milosrdných bratří v Brně (Česká republika)**, in: Hašek, V. – Nekuda, R. – Ruttkay, M. (eds.), Ve službách archeologie 2/07, 128–137.
- Wedepohl, K. H. - Merta, D. - Peška, M. - Sedláčková H. 2007: **A hedwig beaker fragment from Brno (Czech republic)**, Journal of glass studies 49/2007, Corning-NewYork, 266–268.

3.6.2 Seznam publikací předaných do tisku v roce 2007

- Borský, P. - Holub, P. – Merta, D. – Sedláčková, L. v tisku: **Ke stavebnímu vývoji cel v kartuziánském klášteře v Králově Poli**, Historia Monastica
- Hejhal, P. v tisku: **Poslední Vánoce biskupa Zdika. Poznámka k českomoravské vrchovině ve 12. století**. In: Sborník příspěvků prof. Měřinskému k 60. narozeninám.
- Hrubý, P. v tisku: **Počátky Jihlavy a těžba rud ve 13. století ve světle archeologických výzkumů**, Jihlavská archivní ročenka 2007.

Janovíčková, M. – Sedláčková, H. v tisku: **Obchod se sklem ve střední Evropě ve 13. a 14. století na příkladu konvic typu „Mečová“ a stolních lahví „Norimberk“**. In: Sborník z konference „Odorik z Pordenone: Z Benátek do Pekingu a zpět. Setkávání na cestách Starého světa ve 13.–14. století“, Plzeň, 13.–14. listopadu 2006.

Krejsová, J. – Vachůt, P. – Hejhal, P. v tisku: **Válečné konflikty v raně středověkých Čechách a na Moravě. Konfrontace archeologie a písemných pramenů**. In: Funeralia Lednickie – Spotkanie 10.

Pecka, T. – Zapletalová, D. v tisku: **Výsledky osteologické analýzy z vybraných výzkumů na Starém Brně**. Ve službách archeologie VIII.

Procházka, R. v tisku: **Urbanizace středního Pomoraví a vznik Uherského Hradiště**, Východní Morava v 10.–14. století, Uherské Hradiště

Zapletalová, D. v tisku: **Problematika polohy mocenských center a jejich vedlejších areálů v rámci raně středověkého Brna a okolí**. Internationale Tagungen in Mikulčice VII.

3.6.3 Seznam publikací v elektronické podobě v roce 2007

Procházka, R.: **Urbanisation of high-medieval Moravia during the 13th century, contribution of archaeology**
<http://medieval-europe-paris-2007.univ-paris1.fr>

Holub, P. – Merta, D. – Peška, M. – Procházka, R.: **The origins of burgher architecture in high - medieval Brno (until the mid-14th century)**
<http://medieval-europe-paris-2007.univ-paris1.fr>

Kolařík, V.: **Švédové na Kraví hoře** (V. Kolařík)
<http://kravihora.hvezdarna.cz/index.php?sekce=svedove>

3.7 Spolupráce s dalšími vědeckovýzkumnými institucemi

Archaia Brno o.p.s. v loňském roce uzavřela smlouvu o spolupráci s Mendelovou zemědělskou a lesnickou univerzitou. S předešlých let máme již uzavřenu obdobnou smlouvu např. s Národním památkovým úřadem v Bratislavě.

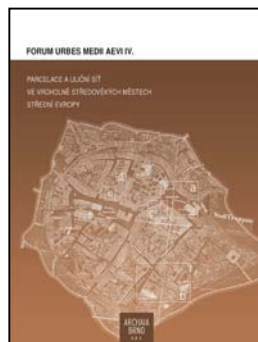
4. VYDAVATELSKÁ A SPOLUVYDAVATELSKÁ ČINNOST

4.1. Sborník - FORUM URBES MEDII AEVI IV

V roce 2007 jsme vydali sborník příspěvků přednesených na IV. ročníku konference FORUM URBES MEDII AEVI. Na vydání této publikace se finančně podíleli Archaia o. s., Archaia Praha o.p.s., Národní památkový ústav ú. o. p. v Ostravě, Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity.

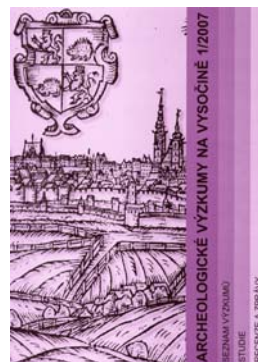
V pořadí již IV. sborník z konference FUMA věnované tentokrát problematice parcelace a uliční sítě ve vrcholně středověkých městech střední Evropy obsahuje odborné články našich i zahraničních badatelů.

I tento sborník, stejně jako ty předchozí, byl nabídnut knihkupectvím, a zároveň pokračovala i meziknihovní výměna s jinými institucemi u nás i v zahraničí.

4.3. Sborník - Archeologické výzkumy na Vysočině I

Společně s Muzeem Vysočiny v Jihlavě jsme stáli u vzniku nového regionálního periodika – **Archeologické výzkumy na Vysočině**, jehož dlouhodobou úlohou bude shrnovat výsledky terénní archeologie v tomto kraji. Vydavatelem je Muzeum Vysočiny v Jihlavě a jedním ze spoluvydavatelů je také Archaia Brno o.p.s.

5. POPULARIZAČNÍ A PEDAGOGICKÁ ČINNOST

Stejně jako v loňském roce jsme se snažili výsledky naší práce přiblížit odborné i laické veřejnosti. Dělo se tak nejen mnohými populárně-naučnými přednáškami ve spolupráci s některými vzdělávacími institucemi (tradičně knihovna Jiřího Mahena v Brně či Muzeum Vysočiny v Jihlavě), ale i přípravou několika výstav.

Odborní pracovníci naší společnosti také v loňském roce zajišťovali formou semestrálních přednáškových kurzů i pedagogickou činnost na Západočeské univerzitě v Plzni a Masarykově univerzitě v Brně.

Výstava v Galerii Sklepení – „Náměstí Svobody v běhu času aneb náměstí pod náměstím“.

5.1. Přednášky pro veřejnost

Přednáškový cyklus v Knihovně Jiřího Mahena na téma "Brno v minulosti":

- **Každodenní život ve středověkém a novověkém Brně** (7. 2. 2007, M. Peška, D. Merta)
- **Brněnské ulice a náměstí** (7. 3. 2007, D. Merta, A. Zúbek)
- **Archeologie Brna** (4. 4. 2007, D. Merta, M. Peška)
- **Brněnské kláštery ve středověku** (2. 5. 2007, P. Holub, M. Peška, D. Merta)
- **Schrattenbachův palác - archeologický výzkum** (7. 11. 2007, D. Merta, M. Peška)

Přednáškový cyklus u příležitosti výstavy "Zaniklá barokní sklárna u Božejova" v muzeích Kamenice nad Lipou, Jihlava a Havlíčkův Brod (únor–duben 2007, P. Hejhal, P. Hrubý)

Těžba stříbra na Jihlavsku ve 13. století, přednáška pro veřejnost pořádaná OÚ Stříbrné Hory (Stříbrné Hory, březen 2007, P. Hrubý)

Jihlavsko – středověké osídlení a těžba rud (Montánní výzkum a možnosti přírodních věd), přednáška pro veřejnost pořádaná Musejním a vlastivědným spolkem Včela Čáslavská v Muzeu Čáslav (květen 2007, P. Hrubý)

Mittelalterlicher Bergbau in Jihlava (Iglau, Tschechien). Montan-archäologische Forschungen 2002–2007, referát přednesený na oborové exkursi montánně archeologického pracoviště Niedersächsischer Landesamt für Bodendenkmalpflege (Goslar, říjen 2007, P. Hrubý, P. Hejhal, K. Malý)

Obchod v raně středověké Skandinávii - přednáška pro občanské sdružení Skjaldborg (září 2007, P. Hejhal)

Z historie našeho regionu - jednosemestrová přednáška na Vysoké škole polytechnické Jihlava, Institutu celoživotního vzdělávání, Univerzita třetího věku (P. Hejhal, P. Hrubý)

Přednáškový cyklus (komentované prohlídky) u příležitosti výstavy Náměstí Svobody v běhu času aneb náměstí pod náměstím (říjen–listopad 2007, D. Merta)

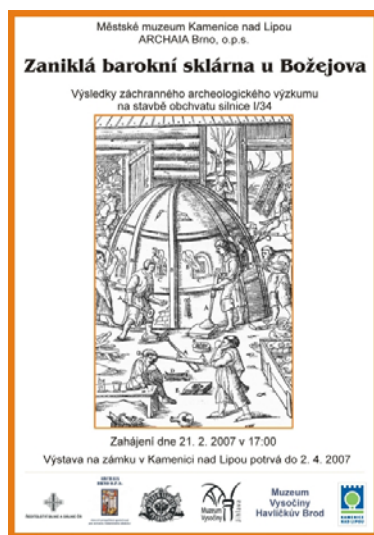
Přednášky (komentované prohlídky) u příležitosti výstavy Brno a archeologie (duben–červenec 2007, D. Merta)

5.2. Výstavy pořádané ve spolupráci s naší společností

Zaniklá barokní sklárna u Božejova – výstava na zámku v Kamenici nad Lipou
vzniklá ve spolupráci s Městským muzeem v Kamenici nad Lipou (únor–duben
2007)

Brno a archeologie – výstava v Brně v Urban centru MMB na Staré radnici vzniklá ve spolupráci s Urban centrem Brno a Metodickým centrem konzervace z Technického muzea v Brně (duben–červenec 2007).

Náměstí Svobody v běhu času aneb náměstí pod náměstím – výstava v Galerii Sklepení (nám. Svobody č. 8) vzniklá ve spolupráci s Národním památkovým ústavem územním odborném pracovišti v Brně (říjen–listopad 2007)

5.3. Experimentální archeologie

Stalo se již pravidlem, že se každoročně podílíme na četných akcích Technického muzea v Brně spojených s experimentální archeologií. Pracovníci Archaia Brno o.p.s. se aktivně účastnili tradiční každoroční **experimentální tavby železa** v areálu technické rezervace v Josefově pořádané v rámci Dne muzeí ve dnech 11. a 12. 5. 2007. Další tavba za účasti našich pracovníků proběhla v podzimním měsíci říjnu v areálu huti Františka v Josefově při příležitosti Mezinárodního strojírenského veletrhu. Příspěvkem naší společnosti k experimentální archeologii byla **stavba repliky chlebové pece** v areálu vodního mlýna ve Slupi (17.–18. 8. 2007), která byla druhý zářijový víkend v rámci "Slavností chleba" uvedena do provozu.

Pracovníci společnosti se také dlouhodobě snaží spolupracovat na experimentální výrobě historických předmětů (kopie nálezů). V uplynulém roce proběhla výroba replik několika keramických aquamanilů z přelomu 13. a 14. století a alembiku z 15. století, kterou prováděla Nela Parmová ve spolupráci s našimi pracovníky.

5.4. Prezentace naší činnosti v médiích

S výsledky odborné práce naší společnosti jsme širokou veřejnost seznamovali nejen na již zmíněných přednáškách, ale také pomocí tiskových zpráv a rozhovorů, poskytnutých médii.

5.4.1. Zprávy v tisku

Co ukrývá nová dlažba náměstí Svobody (informativní shrnutí výsledků záchranného archeologického výzkumu při rekonstrukci náměstí Svobody v Brně; Brněnský Metropolitán, únor 2007)

Kliniku brzdí nález starých domů (informace o průběhu archeologického výzkumu v prostoru Fakultní nemocnice u sv. Anny; MF Dnes, 14. 2. 2007)

Naleziště na Trnitě ničí bagry (počátky kauzy "Trnitá", MF Dnes, 10. 7. 2007)

Archeologové mohou na stavenišťě (pokračování kauzy "Trnitá", MF Dnes, 12. 7. 2007)

Odbagrování historie (David Merta, Lidové noviny 13. 7. 2007)

Středověké naleziště definitivně rozryly bagry (doznívání kauzy "Trnitá", MF Dnes 2. 8. 2007)

Další kostnice zůstane zakrytá (informace o výzkumu na ulici Jakubské v Brně; Lidové noviny, 15. 9. 2007)

Archeologové objevili vápenku (informace o výzkumu na ulici Rašínova v Brně; Rovnost, 1. 10. 2007)

Jakubská a Rašínova vydávají své poklady (informace o výzkumu na ulicích Rašínova a Jakubské v Brně; Brno Magazín, 25. 10. 2007)

Jakubská a Rašínova vydávají své poklady

Kdo procházel v poslední době Jakubskou nebo Rašínovou, nemohl přehlédnout obnažená zdiva středověkých domů i lidské ostatky z bývalého hřbitova kolem kostela sv. Jakuba. Již měsíc zde před plánovanou rekonstrukcí obou ulic pokračuje záchranný archeologický výzkum vedený společností Archaia Brno.

Archeologové se na počátku soustředili především na východní část Jakubské, kde očekávali středověkou obytnou zástavbu, tzv. dvorce Obránské z počátků vzniku města. Právě zde se podařilo objevit část původní podlahy, dlaždice jednoho ze dvou tamějších domů. Za zmínku stojí i druhotné použití dvou dlaždic, na nichž se nachází erb Barbory Celjské, manželky českého a uherského krále Zikmunda Lucemburského. Další nález, zlomek kamenné kachle, zase překvapil obrázkem rytíře ve zbroji, navíc se štítem opatřeným erbem jednoocasého lva. Podobné kachle

s rytířskou tematikou mají svůj původ ve dvorském prostředí budinského hradu, sídle císaře Zikmunda. Z objevů vyplývá, že některý z domů na Jakubské mohl dost dobře sloužit císařovně nebo císařské dceři Alžbětě.

Na nároží ulic Jakubská a Rašínova došlo k odkrytí základového zdiva kaple sv. Mořice, která k obytným domům bezprostředně přiléhala. Předpokládalo se, že pod ní stejně jako pod ostatními hřbitovními kaplemi vznikla kostnice. Současný výzkum její existenci doložil i dochovanými fragmenty zdiva. Na Rašínově, kde se neustále derou na světlo další pozůstatky svatojakubského hřbitova, výzkum potvrdí minimálně do konce října.

Znak Barbory Celjské na jedné z dlaždic. Repro: David Merta

Michal Doležel

Vykopávky na Rašínově už přinesly objev zdiva bývalého Lichtenštejnského paláce, barokního kanálu i pozůstatky svatojakubského hřbitova. Foto: František Vacek

5.4.2. Zprávy v rozhlasu a televizi

Za velmi důležité považují pracovníci naší společnosti prezentaci nejnovějších objevů prostřednictvím rozhlasu a televize. Informace o nových výzkumech byly v uplynulém roce prezentovány v několika pořadech na vlnách Českého rozhlasu Brno. Vždy se jednalo o vstupy našich archeologů do odpoledních pořadů. Nové výzkumy byly také prezentovány krátkými reportážemi a rozhovory v rámci regionálních zpráv České televize.

5.5 Spolupráce na Internetové encyklopedii dějin města Brna

Naše společnost podporuje projekt Internetové encyklopedie dějin města Brna, jejímž cílem je přiblížit veřejnosti brněnskou historii i současnost. Projekt byl částečně financován z rozpočtu Krajského úřadu Jihomoravského kraje (neinvestiční dotace č.j. 130/07/OK ve výši 100 000,- Kč) a Magistrátu města Brna (neinvestiční dotace č.j. MMB 73079232 25 000,- Kč). V roce 2007 jej ze svého rozpočtu podpořily i ÚMČ Brno-střed (8 000,- Kč, transfer č.j. 22/2007) a Teplárny Brno a. s. (20 000,- Kč na základě Smlouvy o poskytnutí daru, č. M/07/324). Na Internetové encyklopedii dějin města Brna za společnost Archaia Brno o.p.s. se podílí Jitka Šibíčková.

5.6 Spolupráce s univerzitami

Stejně jako v předešlých letech probíhal na Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity (ÚAM FF MU) přednáškový cyklus „**Terénní teorie a praxe**“, který je zaměřen na metodiku terénního výzkumu a jeho právní, organizační a etické otázky. Kurz vedl Mgr. Peter Kováčik, Ph.D., dále se na jednotlivých tématech podíleli Mgr. Marek Peška, PhDr. Rudolf Procházka, CSc., David Merta a Mgr. Antonín Zúbek.

Jednosemestrový blok přednášek pro magisterský cyklus ÚAM FF MU na téma „**Od raně středověké aglomerace k právnímu městu**“ vedl pro brněnské studenty PhDr. Rudolf Procházka, CSc.

Mgr. Petr Hejhal a Mgr. Petr Hrubý připravili pro studenty ÚAM FF MU jednosemestrovou přednášku **Středověká kolonizace, rýžovnictví a hornictví na západní Českomoravské vrchovině**, kde využili své několikaleté zkušenosti z oboru montánní archeologie.

Kromě brněnské univerzity přednášel PhDr. Rudolf Procházka, CSc. Na Západočeské univerzitě v Plzni jednosemestrovou přednášku „**Systematika archeologických pramenů V. Morava v 10.–15. století**“.

Společnost Archaia Brno o.p.s. poskytuje studentům archeologický materiál ze svých výzkumů ke zpracování formou seminárních, diplomových, ale i doktorských prací a přispívá tak zároveň k jeho včasnému vědeckému vyhodnocení. Odborní pracovníci zároveň působí jako konzultanti zadaných prací. Při záchranných výzkumech, které realizují pracovníci naší společnosti, získávají mnozí studenti archeologie cenné praktické zkušenosti. Všem zájemcům je také poskytován bezplatný přístup do naší knihovny a archivu.

5.6.1. Studentské práce vzniklé ve spolupráci s odbornými pracovníky společnosti Archaia Brno v roce 2007

- Kolařík, V. 2007:** Opevnění města Brna do konce třicetileté války na základě archeologických výzkumů. Diplomová práce na ÚAM FF MU Brno (vedoucí práce prof. PhDr. Z. Měřinský, CSc., konzultant za Archaia Brno o.p.s. Mgr. A. Zůbek)
- Kornhäuserová, L. 2007:** Soubor z odpadní jímky z 2. poloviny 15. století z Brna, náměstí Svobody 9. Bakalářská diplomová práce na ÚAM FF MU Brno (vedoucí práce prof. PhDr. Z. Měřinský, CSc., konzultant za Archaia Brno o.p.s. Mgr. P. Holub, Mgr. M. Peška a PhDr. R. Procházka, CSc.)
- Krásenská, L. 2007:** Hmotná kultura brněnského měšťana v 15. století (Na základě výzkumu v Mečové ulici č. p. 2). Diplomová práce na ÚAM FF MU Brno (vedoucí práce prof. PhDr. Z. Měřinský, CSc., konzultant za Archaia Brno o.p.s. PhDr. R. Procházka, CSc.)
- Macháňová, L. 2007:** Hmotná kultura na příkladu drobných kovových, kostěných a keramických předmětů 13.–15. století v jihlavském mikroregionu. Diplomová práce na ÚAM FF MU Brno (vedoucí práce prof. PhDr. Z. Měřinský, CSc., konzultanti za Archaia Brno o.p.s. Mgr. Petr Hrubý, Mgr. Petr Hejhal).
- Oplatek, S. 2007:** Keramický soubor ze zahřoubeného objektu na Jakubské ulici č. 4 v Brně. Oborová práce na ÚAM FF MU Brno (vedoucí práce PhDr. I. Loskotová, konzultant za Archaia Brno o.p.s. Mgr. Marek Peška)
- Sáňková, T. 2007:** Keramické nálezy z brněnské odpadní jímky Dominikánská 15 v širších souvislostech. Bakalářská diplomová práce na ÚAM FF MU Brno (vedoucí práce prof. PhDr. Z. Měřinský, CSc., konzultant za Archaia Brno o.p.s. PhDr. R. Procházka, CSc.)
- Sedláčková, L. 2007:** Stručný přehled pravěkého osídlení v oblasti Brno-Trnitá. II. seminární práce na ÚAM FF MU Brno (vedoucí práce doc. PhDr. Eliška Kazdová, CSc., konzultant za Archaia Brno o.p.s. Mgr. A. Zůbek)
- Sedláčková, L. 2007:** Česká 10. Brněnská městská parcela do poloviny 14. století v odrazu hmotné kultury. Diplomová práce na ÚAM FF MU Brno (vedoucí práce prof. PhDr. Z. Měřinský, CSc., konzultant za Archaia Brno o.p.s. PhDr. R. Procházka, CSc., Mgr. A. Zůbek, Mgr. M. Peška, D. Merta).
- Šamalová, E. 2007:** Středověký hutnický areál s dřevohliněným opevněním typu motte v lokalitě Plandry – Bělokamenský potok, okr. Jihlava (vedoucí práce Mgr. Karel Nováček, Ph.D., konzultant za Archaia Brno o.p.s. Mgr. Petr Hrubý)
- Vohryzek, S. 2007:** Středověká keramika Brna (na příkladu objektů č. 1, 10, 15, 16 z Mečové ulice 2). Bakalářská diplomová práce na ÚAM FF MU Brno (vedoucí práce prof. PhDr. Z. Měřinský, CSc., konzultant za Archaia Brno o.p.s. PhDr. R. Procházka, CSc.)

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

ARCHAIA Brno o.p.s
Česká 156/6
602 00 Brno
IČO 26268469

Zpráva o účetní závěrce

Na základě provedení auditu jsme dne 18.6.2008 vydali k účetní závěrce, která je součástí této výroční zprávy, zprávu následujícího znění:

Ověřili jsme přiloženou účetní závěrku společnosti ARCHAIA Brno o.p.s se sídlem Česká 156/6, Brno 602 00, IČ 26268469, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl O, číslo vložky 180, tj. rozvahu k 31.12.2007, výkaz zisku a ztrát a přílohu této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod.

Odповідnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán společnosti ARCHAIA Brno o.p.s. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

Odповідnost auditora

Naší úlohou je vydat na základě provedení auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

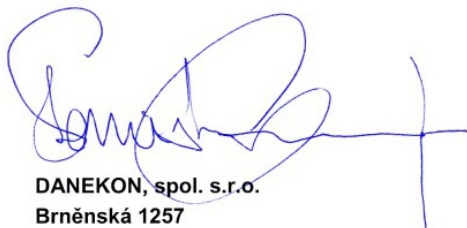
Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv, pasiv a finanční situace společnosti ARCHAIA Brno o.p.s. k 31.12.2007 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok 2007 v souladu s českými účetními předpisy.

Zpráva o výroční zprávě

Ověřili jsme soulad výroční zprávy společnosti ARCHAIA Brno o.p.s. k 31.12.2007 s účetní závěrkou, která je obsažena v této výroční zprávě. Za správnost výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán společnosti ARCHAIA Brno o.p.s. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření výrok o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou informace uvedené ve výroční zprávě společnosti ARCHAIA Brno o.p.s. k 31.12.2007 ve všech významných ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

DANEKON, spol. s r.o.
Brněnská 1257
664 34, Kuřim
auditorská společnost
č. osvědčení 204

Ing. Stanislav Chaloupka
auditor č. osvědčení 1461

Datum vyhotovení 18.6.2008

Rozvaha

ARCHAIA Brno o.p.s.

IČ: 26268469

Rok: 2007

Strana 1

Tisk vybraných záznamů

Číslo účtu Název účtu	Počáteční stav	Obraty za období MD	Obraty za období D	Obraty rozdíl	Koncový stav
Aktiva					
013 Software	92727,60	0,00	0,00	0,00	92727,60
021 Stavby	214736,23	0,00	0,00	0,00	214736,23
022 Samostatné movité věci a soubory movitý	892961,57	136371,00	0,00	136371,00	1029332,57
042 Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0,00	8873,90	0,00	8873,90	8873,90
073 Oprávky k softwaru	-92727,60	0,00	0,00	0,00	-92727,60
081 Oprávky ke stavbám	-128844,00	0,00	42948,00	-42948,00	-171792,00
082 Oprávky k samost. movitým věcem a sou	-892961,57	0,00	58420,00	-58420,00	-951381,57
121 Nedokončená výroba	58046,10	0,00	58046,10	-58046,10	0,00
123 Výrobky	190899,00	320000,00	295349,00	24651,00	215550,00
211 Pokladna	49408,30	1434115,25	1445650,01	-11534,76	37873,54
221 Účty v bankách	641122,03	21981304,59	20778772,08	1202532,51	1843654,54
261 Peníze na cestě	0,00	1066595,05	1066595,05	0,00	0,00
311 Odběratelé-tuzemsko	1231142,00	20694623,50	20955600,50	-260977,00	970165,00
314 Poskytnuté provozní zálohy a zálohy na z	266435,40	486104,30	528752,09	-42647,79	223787,61
315 Ostatní pohledávky	1178,00	270,00	270,00	0,00	1178,00
335 Pohledávky za zaměstnanci	0,00	150181,07	150181,07	0,00	0,00
381 Náklady příštích období	43698,45	154789,39	73844,22	80945,17	124643,62
385 Příjmy příštích období	347740,00	79900,00	347740,00	-267840,00	79900,00
391 Opravná položka k pohledávkám	-162387,50	150547,00	150547,00	0,00	-162387,50
395 Vnitřní zúčtování	0,00	1937,00	1937,00	0,00	0,00
Aktiva celkem	2753174,01	46665612,05	45954652,12	710959,93	3464133,94

Pasiva

321	Dodavatelé-tuzemsko	864739,84	13033365,73	13945679,72	912313,99	1777053,83
324	Přijaté zálohy	200000,00	528500,00	328500,00	-200000,00	0,00
325	Ostatní závazky-příspěvek na živ. pojištění	20623,00	245758,00	243825,00	-1933,00	18690,00
331	Zaměstnanci	353246,00	4172150,00	4146590,00	-25560,00	327686,00
333	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	0,00	80177,60	80177,60	0,00	0,00
336	Zúčtování s institucemi sociál. zabezpeč.	227248,00	1654209,00	1606443,00	-47766,00	179482,00
341	Daň z příjmů	-63600,00	61700,00	68400,00	6700,00	-56900,00
342	Ostatní přímé daně	51210,00	334536,00	329791,00	-4745,00	46465,00
343	Daň z přidané hodnoty	31050,00	4580848,34	4498854,34	-81994,00	-50944,00
345	Ostatní daně a poplatky	0,00	9000,00	9044,00	44,00	44,00
368	Závazky k účastníkům sdružení	45000,00	140000,00	95000,00	-45000,00	0,00
379	Jiné závazky	6870,00	74662,00	73409,00	-1253,00	5617,00
389	Dohadné účty pasivní	145135,11	145135,11	160311,69	15176,58	160311,69
931	Výsledek hospodaření ve schvalovacím ří	-61937,23	0,00	61937,23	61937,23	0,00
932	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minul	933589,29	61937,23	0,00	-61937,23	871652,06
Pasiva celkem		2753174,01	25121979,01	25647962,58	525983,57	3279157,58
Hospodářský zisk za období		184976,36				
Hospodářský zisk celkem		184976,36				

Tisk vybraných záznamů: Datum = rok, Datum >= 01.01.2007, Datum <= 31.12.2007

Výsledovka

ARCHAIA Brno o.p.s.

IČ: 26268469

Rok: 2007

Strana 1

Tisk vybraných záznamů

Číslo účtu	Počáteční stav	Obraty za období MD	Obraty za období D	Obraty rozdíl	Koncový stav
Název účtu					
Náklady					
501 Spotřeba materiálu	0,00	702454,33	6924,57	695529,76	695529,76
502 Spotřeba energie	0,00	191943,68	0,00	191943,68	191943,68
511 Opravy a udržování	0,00	106162,20	0,00	106162,20	106162,20
512 Cestovné	0,00	143471,42	0,00	143471,42	143471,42
513 Náklady na reprezentaci	0,00	36169,01	0,00	36169,01	36169,01
518 Ostatní služby	0,00	11603454,18	0,00	11603454,18	11603454,18
521 Mzdové náklady	0,00	4123286,00	206724,00	3916562,00	3916562,00
524 Zákonné sociální pojištění	0,00	1201447,00	75737,00	1125710,00	1125710,00
527 Zákonné sociální náklady	0,00	327585,90	1998,00	325587,90	325587,90
531 Daň silniční	0,00	9044,00	0,00	9044,00	9044,00
538 Ostatní daně a poplatky	0,00	3050,00	1000,00	2050,00	2050,00
542 Ostatní pokuty a penále	0,00	1539,00	0,00	1539,00	1539,00
543 Odpis nedobytné pohledávky	0,00	485,95	0,00	485,95	485,95
545 Kursové ztráty	0,00	4221,15	0,00	4221,15	4221,15
549 Jiné ostatní náklady	0,00	69127,74	2660,90	66466,84	66466,84
551 Odpisy dlouhodobého nehmotného a hm	0,00	101368,00	0,00	101368,00	101368,00
558 Tvorba opravných položek	0,00	150547,00	12000,00	138547,00	138547,00
559 Tvorba opravných položek	0,00	0,00	138547,00	-138547,00	-138547,00
591 Daň z příjmů	0,00	4800,00	0,00	4800,00	4800,00
Náklady celkem	0,00	18780156,56	445591,47	18334565,09	18334565,09

Výnosy

601	Tržby za vlastní výrobky	0,00	0,00	148140,00	148140,00	148140,00
602	Tržby z prodeje služeb	0,00	347740,00	17257322,27	16909582,27	16909582,27
611	Změna stavu zásob nedokončené výroby	0,00	58046,10	0,00	-58046,10	-58046,10
613	Změna stavu zásob výrobků	0,00	295349,00	320000,00	24651,00	24651,00
644	Úroky	0,00	0,00	247,69	247,69	247,69
645	Kursově zisky	0,00	0,00	919,69	919,69	919,69
649	Jiné ostatní výnosy	0,00	0,00	5046,90	5046,90	5046,90
652	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotné	0,00	0,00	264000,00	264000,00	264000,00
681	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organiz	0,00	0,00	25000,00	25000,00	25000,00
682	Přijaté příspěvky (dary)	0,00	0,00	27000,00	27000,00	27000,00
691	Provozní dotace	0,00	0,00	1173000,00	1173000,00	1173000,00
Výnosy celkem		0,00	701135,10	19220676,55	18519541,45	18519541,45
		Hospodářský zisk za období		184976,36		
		Hospodářský zisk celkem		184976,36		

Tisk vybraných záznamů: Datum = rok, Datum >= 01.01.2007, Datum <= 31.12.2007

Příloha č. 3

k účetní závěrce k datu 31.12.2007

**Čl. I.
Obecné údaje**

1.1. Název účetní jednotky:

ARCHAIA Brno o.p.s.

Sídlo:

Česká 156/6, 602 00 Brno

Právní forma:

obecně prospěšná společnost

Datum vzniku:

21. listopadu 2001

IČ:

262 68 469

Rozhodující předmět činnosti:

- a) provádění terénních, dokumentačních, technických, laboratorních prací na archeologických výzkumech
- b) vědecko výzkumná činnost v oblasti archeologie a historie
- c) publikační činnost, včetně vydávání a rozšiřování odborných a vzdělávacích publikací z oblasti archeologie, historie a památkové péče

1.2. Zakladatel:

ARCHAIA

Praha 1, Bílkova 21, IČ: 45245932

1.3. Změny v uplynulém období v obchodním rejstříku

V roce 2007 došlo k níže uvedeným změnám v obchodním rejstříku:

- dne 28.01.2007 zanikla funkce předsedy správní rady – PhDr. Ireně Loskotové, výmaz z obchodního rejstříku proveden dne 22.května 2007
- dne 20.02.2007 byl zvolen předseda správní rady – Mgr. Jaroslav Podliska Ph.D., zápis do obchodního rejstříku byl proveden dne 22.května 2007
- dne 28.01.2007 zanikla funkce člena dozorčí rady – PhDr. Jiřímu Vaňkovi, zápis do obchodního rejstříku byl proveden dne 22.května 2007
- dne 20.02.2007 byl zvolen člen dozorčí rady – Doc. PhDr. Jan Klápště, CSc., zápis do obchodního rejstříku byl proveden dne 22.května 2007

1.4. Členové statutárního orgánu – k datu 31.12.2007:

Správní rada:

předseda:	PhDr. Jaroslav Podliska, PhD.
člen:	Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.
člen:	PhDr. Michal Bureš

Dozorčí rada:

předseda:	Prof. PhDr. Zdeněk Měřinský, CSc.
člen:	Mgr. Pavlína Kalábková
člen:	Doc. PhDr. Jan Klápště, CSc.

Výkonný ředitel: David Merta

2. Název a sídlo obch. spol., v níž má účetní jednotka majetkový podíl

ARCHAIA Brno o.p.s. nemá k datu 31.12.2007 žádný podíl na jiné společnosti, stala se zakladatelem společnosti Archaia Olomouc o.p.s. se sídlem Laštůvkova 713/10, 635 00 Brno, Bystřice, IČ: 27713725. Tato společnost byla zapsána v Obchodním rejstříku k datu 27. prosince 2006

3. Průměrný počet zaměstnanců: 17

Mzdové náklady celkem:	3 916 tis. Kč
Odměny členům správní a dozorčí rady:	0 tis. Kč
Zákonné sociální pojištění – účet 524	1 126 tis. Kč
Zákonné sociální náklady – účet 527	326 tis. Kč

4. V roce 2007 nebyly poskytnuty žádné půjčky, úvěry, záruky ani jiná peněžitá či nepeněžitá plnění členům správní a dozorčí rady.
Taktéž žádní rodinní příslušníci členů správní a dozorčí rady nebyli v roce 2007 v pracovně právním vztahu, nebyly s nimi uzavírány žádné obchodní smlouvy či jiné smluvní vztahy.

Čl. II.

Použité účetní metody, obecné účetní zásady a způsoby oceňování

2.1. Způsob ocenění

- a) **zásob** – k 31.12.2007 jsou ve stavu zásoby vlastní výroby-výrobky – jedná se o publikace (sborníky), jejichž ocenění bylo provedeno způsobem B dle kalkulace vlastních nákladů.
- b) **hmotného a nehm. dlouh. majetku, vytvořeného vlastní činností** - nebyl vytvořen
- c) **hmotného a nehm. dlouh. majetku, pořízeného nákupem** – ocenění v pořizovacích cenách
- d) **cenných papírů a majetkových účastí** – nebyly pořízeny

2.2. V průběhu roku 2007 nebyl pořízen majetek, který by byl oceněn reprodukční pořizovací cenou.

2.3. Ve srovnání s minulým účetním obdobím nedošlo k žádným podstatným změnám ve způsobu oceňování a postupů účtování.

2.4. V r. 2007 byly tvořeny žádné opravné položky k pohledávkám a to daňové:
- účet 558 300 ve výši: 150.547,- Kč (pohl.za dlužníky v konkurzním řízení)
Současně došlo ke zrušení opravných položek, vytvořených v roce 2006 a to:
1) daňové účet 558100 ve výši 12.000,- Kč
2) nedaňové účet 559100 ve výši 138.547,- Kč

2.5. Odpisový plán – v r. 2007 nedošlo k žádným změnám v odpisovém plánu ve srovnání s minulým obdobím.

2.6. Při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu byl uplatněn aktuální směnný kurz, vyhlášený Českou národní bankou, a to k datu uskutečnění účetního případu. Při vyúčtování cestovních náhrad v zahr. měně bylo postupováno dle Zákona o cestovních náhradách. K datu sestavení účetní závěrky byl proveden přepočet majetku a závazků kurzem ČNB, platným k datu 31.12.2007.

Čl. III.

Doplňující informace k rozvaze a výkazu zisků a ztrát

1. Ve výkazech jsou uvedeny všechny významné položky, podstatné pro hodnocení finanční, majetkové a důchodové pozice společnosti.
 2. Mezi datem účetní závěrky a datem jejího schválení nedošlo k žádným rozhodným skutečnostem ve stavu aktiv a závazků.
 - 3.
- 3.1.a) Rozpis dlouhodobého majetku na hlavní skupiny, navazujících na rozvahu:**

- účet 013 -Software	
Pořizovací cena celkem:	93 tis. Kč
Oprávky celkem:	-93 tis. Kč
Zůstatková cena:	0 tis. Kč
- účet 021 – Stavby	
(jedná se o techn. zhodnocení, provedeném na najaté nemovitosti)	
Pořizovací cena celkem:	215 tis. Kč
Oprávky celkem:	-172 tis. Kč
Zůstatková cena:	43 tis. Kč
- účet 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	
Pořizovací cena celkem:	1.029 tis. Kč
Oprávky celkem:	-951 tis. Kč
Zůstatková cena:	78 tis. Kč

- 3.1.b)** V roce 2007 měla společnost uzavřeny 5 leasingových smluv, z toho 2 leasingové smlouvy byly v průběhu roku řádně ukončeny. K datu 31.12.2007 jsou evidovány závazky z titulu třech uzavřených leasingových smluv a to:

- a) LS č. LZF/9040500911 – měřicí zařízení GPT-3007-totální stanice – ukončení smlouvy 11/2008, zůstatek závazků k 31.12.2007: 64.559,- Kč
- b) LS č. 1302500043 – užitkový RENAULT Kangoo– ukončení smlouvy 02/2010, zůstatek závazků k 31.12.2007: 273.972,- Kč
- c) LS č. 9070300020 – kopírovací stroj s příslušenstvím – ukončení smlouvy 12/2010, zůstatek závazků k 31.12.2007: 121.860,- Kč

- 3.1.c)** Všechny majetek je k datu 31.12.2007 uveden v rozvaze.

- 3.1.d)** Žádný majetek není k datu 31.12.2007 zatížen zástavním právem.

3.2. Pohledávky

- a) Souhrnná výše pohledávek**
 - Souhrnná výše pohledávek činí k datu 31.12.2007: 1.303 tis. Kč
- b) Pohledávky po splatnosti 5 let**
 - K datu 31.12.2007 nejsou žádné pohledávky starší pěti let.
- c) Pohledávky kryté ručením jiného subjektu**
 - K datu 31.12.2007 nebyly žádné pohledávky kryté ručením jiného subjektu.

3.3. Vlastní jmění

Ke změnám vlastního jmění v průběhu roku 2007 došlo z titulu vyúčtování hospodářského výsledku za r. 2006 – ztráty v celkové výši 61.937,23 Kč a to na účet 932000 Nerozdělený zisk minulých let.

3.4. Závazky

- a) Souhrnná výše závazků**
 - Souhrnná výše závazků činí k datu 31.12.2007 2.355 tis. Kč.
- b) Závazky po splatnosti 5 let**
 - Závazky po splatnosti starší pěti let nejsou k datu 31.12.2007 žádné.
- c) Závazky kryté podle zástavního práva**
 - K datu 31.12.2007 nejsou evidovány žádné závazky kryté podle zástavního práva.
- d) Všechny závazky byly v roce 2007 vyúčtovány a jejich stavy jsou uvedeny v rozvaze.**
- e) Závazky vůči Finančnímu úřadu – daňové nedoplatky k datu 31.12.2007**
 - ostatní přímé daně-zaměstnanci 46 tis. Kč – splatnost 01/2008
 - Daň byla uhrazena v řádném termínu v lednu 2008.**
- f) Závazky vůči MěSSZ v Brně a zdrav.pojišťovnám –odvody pojistného**
 - závazek z titulu odvodů pojistného na soc.zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a zdravotní pojištění činí k datu 31.12.2007 – 179 tis.Kč.
 - jedná se o odvody pojistného za zaměstnance za období 12/2007, splatné v 01/2008.
 - Odvody pojistného byly uhrazeny v řádných termínech v lednu 2008.**

- 3.5. V roce 2007 nebyly tvořeny ani čerpány rezervy**

3.6. Výnosy podle hlavních činností:

v tis. Kč

Druh činnosti – výnosů (tržeb)	Tuzemsko	Zahraničí
- tržby za vlastní výrobky (publikace)	148	0
- tržby z prodeje služeb	16 910	0
- změna stavu zásob výrobků (publikace)	-33	0
- kurzové rozdíly-zisky	1	0
- jiné ostatní výnosy	5	0
- tržby z prodeje majetku	264	0
- přijaté příspěvky	52	0
- provozní dotace celkem	1.173	0
C e l k e m	18 520	0

3.7. Provozní dotace celkem

V roce 2007 činily přijaté provozní dotace – grantové příspěvky celkovou částku 1.173 tis. Kč. Tato částka dle zákonných ustanovení není předmětem daně z příjmů právnických osob, současně se také vylučují z daňových nákladů výdaje spojené s účelem, na který byla provozní dotace – grant udělen

TABULKA - GRANTOVÉ PROJEKTY - rok 2007

Čís.	Název grantového projektu	Přijatá částka	Výdaje, spoj. s gr. proj.
1.	„Královské město Brno na přelomu 14. a 15.století (poskytovatel: Grantová agentura ČR)	383.000,-	383.625,-
2.	„Sklo středověkého Brna a jeho postavení ve stř. Evropě (poskytovatel: Grantová agentura ČR)	412.000,-	422.542,-
3.	„Vztah zástavby a prostoru v Brně v 12.13.stol.“ (Poskytovatel: Akademie věd České republiky)	245.000,-	245.817,-
4.	„Internetová encyklopedie dějin města Brna“ (poskytovatel: Jihomoravský kraj)	100.000,-	100.000,-
5.	„Internetová encyklopedie dějin města Brna“ (poskytovatel: Statutární město Brno)	8.000,-	8.000,-
6.	„Internetová encyklopedie dějin města Brna“ (poskytovatel: Statutární město Brno)	25.000,-	25.000,-
	C e l k e m :	1.173.000,-	1.184.984,-

- 3.8.** V roce 2007 nebyly vynaloženy žádné náklady na výzkum a vývoj.
- 3.9.** V roce 2007, stejně jako i v předchozím roce byla v daňovém přiznání uplatněna částka odpočtu (snížení daně) dle §20 odst. 7 Zák. o dani z příjmů v celkové výši 300 tis. Kč. Daňová úspora vzniklá uplatněním výše uvedené částky byla v roce 2007 a taktéž i bude v roce 2008 použita ke krytí nákladů souvisejícími s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně a to zejména vydáváním odborné publikace – sborníku FUMA.

Zpracoval: Ing.Irena Ferencová

PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D.
předseda správní rady

Příloha č. 4

Údaje na řádku 62:

Jedná se o částku v celkové výši 1.552.323,- Kč, která zvyšuje hospodářský výsledek dle § 23 odst. 5 Zákona č. 586/1992 Sb.

Jedná se o výdaje, které souvisejí s vyloučením příjmů na ř. 100 a 101 daňového přiznání.

Údaje na řádku 112:

Jedná se o částku v celkové výši 138.547,- Kč, která snižuje hospodářský výsledek dle § 23 odst. 3, písm. c, bod 3) – rozpuštění opravných položek k pohledávkám, jejichž tvorba nebyla pro daňové účely výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Tato částka byla v roce 2006 zohledněna v daňovém přiznání na ř. 40 – tabulka A – účt. skupina 55 – hospodářský výsledek byl v roce 2006 o tuto tvorbu nedaňové opravné položky zvýše a to o částku 138.547,- Kč.

Ing. Irena Ferencová
daňový poradce

7) KONTAKTY

pracoviště Brno

Česká 156/6, 602 00 Brno
tel./fax.: + 420 545 214 069
e-mail: brno@archaiabrno.cz

pracoviště Jihlava

Na vyhlídce 27, 586 01 Jihlava
tel.: + 420 567 210 021
e-mail: archaiajihlava@volny.cz

Michal Daňa

+420 777 239 047
archaiajihlava@volny.cz

Anna Mojžíšová

+420 777 239 049
amojzisova@archaiabrno.cz

Petr Duffek

+420 777 239 433
archaiajihlava@volny.cz

Mgr. Marek Peška

+420 777 239 045
mpeska@archaiabrno.cz

Mgr. Petr Hejhal

+420 777 239 061
archaiajihlava@volny.cz

Bc. Pavlína Pončíková

+420 777 239 043

Mgr. Petr Holub

+420 777 239 052
pholub@archaiabrno.cz

PhDr. Rudolf Procházka, CSc.

+420 777 239 051
rprochazka@archaiabrno.cz

Mgr. Petr Hrubý

+420 777 239 053
archaiajihlava@volny.cz

Mgr. Lenka Sedláčková

+420 777 239 552
lsedlackova@archaiabrno.cz

Mgr. Václav Kolařík

+420 777 239 074
vkolarik@archaiabrno.cz

PhDr. Hedvika Sedláčková, CSc.

+4917422786579
hedvika.glass@seznam.cz

Lenka Kosová

+420 777 239 048

Jitka Šibíčková

+420 777 239 331
jsibickova@archaiabrno.cz

Mgr. Peter Kováčik, PhD.

+420 777 239 050
pkovacik@archaiabrno.cz

Mgr. Dana Zapletalová

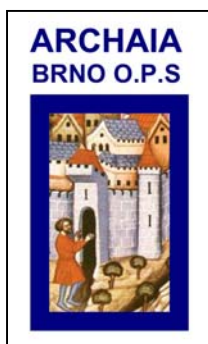
+420 777 239 054
dzapletalova@archaiabrno.cz

David Merta

+420 777 239 044
dmerta@archaiabrno.cz

Mgr. Antonín Zúbek

+420 777 239 046
azubek@archaiabrno.cz

www.archaiabrno.org